Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 124 (8864). ● 24 июнь, 1986 йил ● СЕШАНБА ● Баҳоси 3 тийин.

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетида

Ўн иккинчи беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажариш учун Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини ўтказиш тўғрисида

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитети КПСС XXVII съездининг қарорларини, партиянинг мамлакат социал-иқтисодий тараққиётини жадаллаштиришга қаратилган йўлини совет кишилари якдиллик билан қўллаб-қувватлаб, маъқуллаганликларини қайд этадилар. Совет кишилари ишлаб чиқаришни интенсивлаш юзасидан белгиланган планларни амалда рўёбга чиқаришга актив киришдилар. Кўпгина меҳнаткашлар зарбдорларнинг ва стахановчилик ҳаракатининг анъаналарига амал қилиб, ижодий ташаббускорлик ва новаторлик кўрсатмоқдалар, меҳнатни ташкил этишни, техника ва технологияни такомиллаштириш, хўжалик юритишнинг иқтисодий методларини жорий этиш юзасидан қимматли таклифларни киритмоқдалар.

Москва ва Ленинград, Волжскдаги «АвтоВАЗ» бирлашмаси илғор коллективларининг фан-техника тараққиёти ҳисобига ишлаб чиқариш ҳажмларини ошириш, Украина корхоналари ва ташкилотларининг иккиламчи ресурслардан самарали фойдаланиш: Белоруссия темирйўлчиларининг меҳнат унумдорлигини ўстириш суръатларини жадаллаштириш соҳасидаги тажрибаси кенг оммалашиб бормоқда. Новосибирск, Свердловск, Харьков областларидаги бир қанча машинасозлик корхоналарининг коллективлари ўн иккинчи беш йилликда техникавий даражаси ва сифати жиҳатидан Ватанимиздаги ва жаҳондаги энг яхши намуналардан ўзадиган асосий маҳсулот ишлаб чиқаришга батамом ўтиш мажбуриятини қабул қилдилар. Озарбайжон, Литва, Эстония республикалари, Архангельск, Камчатка, Саратов, Томск областларининг қурувчилари уй-жойларни ҳамда социал-маданий объектларни бир маромда ва юқори сифатли қилиб фойдаланишга топшириш, Липецк ва Челябинск областларининг қурувчилари эса ишлаб турган корхоналарни реконструкциялаш ва техника билан қайта жиҳозлашни жадаллаштириш ҳаракатини авж олдириб юбордилар. Олтой, Краснодар, Ставрополь ўлкалари, Курган ва Орёл областлари агросаноат комплексидаги илғор колхозлар, совхозлар ва корхоналарнинг коллективлари хўжалик ҳисобини ва коллектив „пудратини жорий эта бориб, ўзини-ўзи қоплаш асосида ишлашга қарор бердилар. Кўпгина ишчилар Улуғ Октябрнинг 70 йиллигигача маҳсулотнинг сифати аъло даражада бўлгани ҳолда меҳнат унумдорлигини ўстириш юзасидан беш йилликнинг икки йил планини бажариш мажбуриятини олдилар. Комсомол-ёшлардан иборат бригадаларнинг шу йил уй-жойлар, мактаблар, касалхоналар, клублар, спорт иншоотлари қурилишида бўш вақтларида камида тўрт кун ишлаб бериш тўғрисидаги ташаббуси актив қўллаб-қувватланмоқда.

(Давоми иккинчи бетда).

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ СИЁСИЙ БЮРОСИДА

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси 20 июнь куни бўлиб ўтган мажлисида КПСС Марказий Комитети 1986 йил июнь Пленуми қарорларини бажаришга доир биринчи навбатдаги тадбирлар тўғрисидаги масалани муҳокама қилди. Партия комитетларига, совет, хўжалик, касаба союз ва комсомол органларига Пленум қарорларини амалга оширишга, меҳнаткашларни, барча меҳнат коллективларини ўн иккинчи беш йилликнинг кенг миқёсли вазифаларини муваффақиятли бажаришга сафарбар этишга қаратилган кўпгина амалий тадбирларни бажариш топширилди. Шу муносабат билан умумхалқ социалистик мусобақасини авж олдириш, совет жамиятини социал-иқтисодий тараққий эттиришни жадаллаштиришнинг ғоят муҳим омили бўлмиш омманинг ижодий активлигини кучайтириш алоҳида аҳамиятга эга эканлиги таъкидланди. Сиёсий бюро тегишли партия ва давлат органларига июнь Пленуми қатнашчилари айтган фикр-мулоҳазалар ва таклифларни кўриб чиқиб, уларни амалга ошириш чораларини кўришни топширди.

Сиёсий бюро КПСС XXVII съезди кўрсатмаларига мувофиқ социал-иқтисодий ривожланишни жадаллаштириш учун халқ депутатлари Советларининг ролини янада ошириш ва масъулиятини кучайтириш юзасидан ишлаб чиқилган тадбирларни маъқуллади. Республика ва маҳаллий Советларга қарашли территорияларда хўжаликни комплекс ва самарали юритишни таъминлашда, уларнинг социал соҳага, меҳнат ресурсларидан фойдаланишга, меҳнаткашларга хизмат кўрсатишга, табиатни муҳофаза қилишга тааллуқли масалаларни ҳал этиш чоғида корхоналар ва ташкилотлар билан ўзаро муносабатларида шу Советларнинг ваколатларини анча кенгайтириш назарда тутилмоқда.

Аҳолининг хилма-хил талаб-эҳтиёжларини қондириш, уни озиқ-овқат маҳсулотлари билан, аввало маҳаллий ишлаб чиқариш ҳисобига, яна ҳам тўлиқроқ таъминлаш ишида Советларнинг роли ва масъулиятини кучайтиришга биринчи даражали аҳамият берилмоқда. Халқ истеъмоли молларини қўшимча ишлаб чиқаришни аҳолига хизмат кўрсатишни ташкил этишдан, ишлаб чиқариш объектлари ва социал-маданий объектларни бир-бири билан боғлиқ ҳолда фойдаланишга топширишни таъминлашдан, одамларнинг манфаатларига дахлдор бошқа масалаларни ҳал этишдан Советларнинг манфаатдорлигини анча ошириш ва уларнинг имкониятларини кенгайтириш мўлжалланмоқда.

Советларнинг ташкилотчилик ишларини янада активлаштириш, улар фаолиятидаги демократик асосларни ривожлантириш, мамлакат олдида турган вазифаларни муваффақиятли бажаришга оммани сафарбар этишда Советларнинг имкониятларидан мумкин қадар кўпроқ фойдаланиш зарурлиги уқтириб ўтилди.

Сиёсий бюро шу беш йилликда ҳисоблаш техникаси воситаларини ишлаб чиқаришни ривожлантириш тўғрисидаги масалани муҳокама қилди. КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг ушбу масала юзасидан қабул қилинган қарорида автомат лойиҳалаш системалари, тез ўзгартириладиган ишлаб чиқариш системалари технология жараёнларини бошқариш, илмий тадқиқотларни автоматлаштириш каби муҳим соҳаларда қўлланиш учун электрон-ҳисоблаш машиналари ҳамда программа-техника комплексларининг истиқболли типлари кўплаб номенклатурасини ишлаб чиқариш тадбирлари белгиланди. Белгиланган топшириқлар ҳисоблаш техникаси ва автомат системаларини яратиш, ишлаб чиқаришни ривожлантириш ҳамда улардан самарали фойдаланиш умумдавлат программасини амалга ошириш мақсадини кўзлайди. Уларнинг бажарилиши Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатларда фан-техника тараққиётининг тегишли программаларини амалга ошириш билан маҳкам боғлаб олиб борилади.

Сиёсий бюро мажлисида мамлакатни социал-иқтисодий ривожлантиришга ва халқаро сиёсатга, партия XXVII съезди ҳамда КПСС Марказий Комитети 1986 йил июнь Пленуми қарорларини амалга оширишга доир бошқа баъзи масалалар ҳам муҳокама қилинди.

БЕШ ЙИЛЛИКНИНГ ТУБ МАСАЛАЛАРИ

1986 йил 16 июнь куни Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг навбатдаги Пленуми бўлди

Пленум:

СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1986-1990 йилларга мўлжалланган Давлат плани ҳамда партия ташкилотларининг уни амалга ошириш соҳасидаги вазифалари тўғрисида;

Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар Сиёсий маслаҳат комитетининг 1986 йил 10-11 июнь кунлари Будапештда бўлиб ўтган кенгаши якунлари тўғрисидаги масалаларни муҳокама қилди.

Мазкур масалалар юзасидан Пленумда КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачев доклад қилди.

Мазмунан чуқур ва шаклан ёрқин докладда КПСС XXVII съезди белгилаб берган бош йўл, мамлакатни социал-иқтисодий ривожлантиришни жадаллаштириш ва тинчликни мустаҳкамлаш йўли қандай рўёбга чиқарилаётганлиги ҳақида гап борди, съезддан кейинги ишларга дастлабки якунлар ясалиб, улардан тегишли сабоқлар чиқарилди, партиянинг навбатдаги вазифалари белгилаб берилди. Режалар қандай қилиб амалий ҳаракатга айланаётганлиги, қандай тўсиқлар ва мураккабликларга дуч келаётганлигимиз, бундан буён қандай ҳаракат қилишимиз кераклиги ҳақида гап борди. Беш йилликка мўлжалланган иқтисодий ва социал ривожланиш планининг туб масалалари кўриб чиқилди. Сиёсий маслаҳат комитети Будапешт кенгашига якун ясади.

Мамлакат қайта қуриш жараёнини бошидан кечирмоқда, бу жараён ижтимоий ҳаётнинг ҳамма соҳаларини қамраб олган. Съезднинг жадаллаштириш асоси сифатида омма ижодкорлигини ривожлантириш ҳақидаги йўл-йўриқлари жамият ҳаётига чуқур таъсир ўтказмоқда. Омманинг меҳнат ғайрати ва сиёсий активлиги ошиб бормоқда, интизом ва тартиб мустаҳкамланмоқда.

Халқ хўжалиги тараққиёти суръатларининг ортиши тенденцияси вужудга келди, бу эса, аввало, халқнинг фаол меҳнати билан, жамиятда юз бераётган ижобий жараёнлар билан боғлиқдир. Шу йилнинг беш ойи ичида саноат ишлаб чиқаришининг ўсиши ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 5,7 процентни ташкил қилди. Аграр соҳада қизғин иш бормоқда. Беш ой якунларига кўра чорвачиликда дуруст натижаларга эришилди. Бу натижаларни мустаҳкамлаш муҳимдир. Интенсив технологияларни кенг қўлланиш далалар унумдорлиги ва чорвачилик фермалари юксак маҳсулдорлигига эришишнинг бош йўлидир.

Ҳозирги вақтда энг муҳими ўсишнинг қўлга киритилган суръатларини мустаҳкамлаш ва уларни янада оширишдан иборат. Бу реал ишдир, лекин у кўп куч-ғайратни талаб қилади, бунинг устига биз қайта қуришни энди бошладик: ташкилий соҳаларда ҳали ҳамма ишлар қилинган эмас, халқ хўжалигида ишларимизнинг яхшилик томон янада ўзгаришининг боришига ҳал қилувчи таъсир ўтказиши лозим бўлган иқтисодий омиллар ва воситалар ҳали тўла куч билан ишлаётгани йўқ. Қайта қуришнинг ўзи ҳам ҳозирча секинлик билан бормоқда. Кўпгина корхоналарда ҳали ҳам штурмчиликка зўр берилмоқда, ҳар қандай йўл билан ҳам планни бажариш керак, деган эски шиор ҳамон амал қиляпти. Сифат ва самарадорлик томон, раҳбарликнинг янги методлари томон бурилиш жуда қийинчилик билан ва оғир ўтмоқда. Лекин бугун бир нарса равшан бўлиши лозим: Марказий Комитет барча соғлом, съезд қарорларига мос келадиган, амалда қайта қуришни, олға қараб ҳаракат қилишни билдирадиган ҳамма нарсани қўллаб-қувватлаш йўлини қатъият билан ўтказаверади. Партия ана шу жараёнга ҳалақит берувчи ҳамма нарсаларга қарши курашни ҳам шундай қатъият билан давом эттираверади.

Иш ўрнига сафсатабозлик қилиш фактлари юз бермоқда. Оқибатда гўё иш қайта қурилаётгандек туюляпти: оғизда ҳамма нарса яхши, аммо реал ўзгаришлар бўлмаяпти. Бошқарув аппарати катталиги ва самарасизлиги тараққиётимизни жадаллаштиришда, қайта қуришда жиддий тўсиқ бўлмоқда.

Съезддан кейинги дастлабки ойлардан қуйидаги асосий хулосаларни чиқариш керак: съезднинг сиёсий йўлини партия, халқ актив қўллаб-қувватламоқда — бу энг муҳимдир; директивалар, ҳатто энг яхши директивалар ҳам омманинг ижодкорлиги ўрнини босмайди; съездда тилга олинган ҳақиқат сабоғи яна бир бор принципиал тасдиқланди — партия ва халққа бутун ҳақиқатни, катта ва кичик ишларда ҳам ҳақиқатни айтиш керак.

Партиянинг иқтисодий стратегиясини, жадаллаштириш стратегиясини амалга оширишда ўн иккинчи беш йилликда ишлаб чиқаришни интенсивлаш алоҳида роль ўйнайди. Чунки социал-иқтисодий тараққиёт суръатлари, халқ фаровонлиги даражаси мана шу беш йилда халқ хўжалигида туб ўзгартиришларни амалга ошириш учун, фан-техника тараққиётини жадаллаштириш учун қандай пойдевор қўйилишига боғлиқ бўлади. Планда юксак марралар белгиланган. Улар иқтисодий ўсиш манбаларига янгича ёндашишни ҳам кўзда тутади. Булардан ҳал қилувчи даражада муҳими — фан-техника тараққиётини жадаллаштириш негизида ишлаб чиқариш самарадорлигини тубдан ошириш, ишлаб чиқаришни интенсивлашдир.

Ишлаб чиқаришни механизациялаш ва автоматлаштириш, янги технологияларни жорий этиш кенг кўламларда авж олдириб юборилади. Натижада меҳнат шароитлари яхшиланади, 1990 йилга бориб 5 миллиондан ортиқ киши қўл меҳнатидан халос этилади, бу эса ўтган беш йилликдагидан икки баравардан зиёд кўпдир. Энергетика ва материал ресурсларни тежаш юзасидан катта чора-тадбирлар кўрилмоқда.

Экономикани жадал ривожлантириш асосида улкан социал программани амалга ошириш кўзда тутилмоқда. Аҳолининг реал даромадлари ортади, озиқ-овқат, халқ истеъмол товарлари билан таъминлаш яхшиланади, хизмат кўрсатиш соҳаси кенгаяди, соғлиқни сақлаш ва маорифни такомиллаштириш ишлари давом эттирилади.

Миллий даромаднинг тахминан бешдан тўрт қисмини халқ фаровонлигини оширишга сарфлаш белгилаб қўйилди. Мамлакатнинг мудофаа қудрати ҳам зарур даражада сақлаб турилади.

Бундай улкан режаларни бажариш учун экономикадаги салбий тенденцияларни бартараф этиш керак, деб таъкидланди Пленумда. Ўтмишдаги хатоларни такрорламаслик, янги корхоналарни барпо этишга асоссиз равишда берилиб кетиш ҳамда мавжуд корхоналарнинг эҳтиёжларини, уларни қайта қуроллантириш зарурлигини, энг замонавий фан-техника базасида реконструкциялаш зарурлигини ҳисобга олмасликдек қаттиқ ўрнашиб қолган практикадан воз кечиш муҳимдир. Машинасозлик тармоқларининг тараққиётига ва техникавий даражасига зарарли таъсир қилган инвестиция сиёсатидаги камчиликларни бартараф этиш муҳимдир. Ҳолбуки машинасозлик ишлаб чиқаришда техника тараққиётининг негизи, ўзагидир.

Пленум инвестиция ва структура сиёсатини ўзгартириш: ишлаб турган корхоналарни реконстуркциялаш ва техника билан қайта қуроллантиришга капитал маблағлар салмоғини кўпайтириш, машинасозликни ривожлантиришни жадаллаштириш, инвестиция циклини қисқартириш зарурлигини алоҳида таъкидлади.

Партия ва ҳукумат ишлаб чиқариш тараққиётини жадаллаштириш, уни интенсивлаштириш мақсадида: металлургияни тубдан реконструкциялаш, халқ хўжалигини янада химиялаштириш, машинасозликни модернизациялаш, ҳисоблаш техникасини жадал ривожлантириш, ўзгарувчан ишлаб чиқариш системаларини, ротор линияларини, автомат лойиҳалаш системаларини жорий этиш, капитал қурилишни индустрлаштириш, лойиҳа-смета ишларини такомиллаштириш юзасидан бир қанча қарорлар қабул қилдилар. Ресурсларни тежаш соҳасидаги ишларнинг асосий йўналишлари белгилаб берилди. Халқ хўжалигининг ҳамма тармоқларида маҳсулот сифатини яхшилаш чоралари комплексининг амалга оширилиши жуда катта аҳамиятга эга бўлади. Вазифа — ана шу қарорларни оғишмай бажаришдан иборат.

Бизнинг ўн иккинчи беш йилликдаги ютуқларимиз кўп жиҳатдан бошқарувни, бутун хўжалик механизмини такомиллаштириш маҳоратимизга боғлиқдир.

Бу соҳада энг муҳими экономикамизнинг чиқим характерини бартараф этишдан, корхоналар, бирлашмалар, министрликлар ва идоралар умуман халқ хўжалиги ишининг асосий план ва ҳисобот кўрсаткичи бўлган «ялпи» кўрсаткичдан воз кечишдан иборат.

«... Ялпи маҳсулот»ни кўпайтириш мақсадида кўпинча қимматли материаллардан фойдаланилади, — деди Марказий Комитет Пленумида М. С. Горбачев, — машиналарнинг вазни оширилади, тонна—километрлар ошириб кўрсатилади, хўжалик ички обороти бўрттирилади ва ҳоказо. Биз самарадорлик учун курашмоқдамиз, лекин хўжалик раҳбарлари ҳақиқатан ҳам қандай бемаъни аҳволда қолаётганликларини бир кўринг: арзон буюм тайёрласалар пул билан ҳисоблаганда маҳсулотни кам берганликлари учун таънага қоладилар, янгиликни жорий этиб, ресурсларни тежаб қолсалар янги корхонани, ҳатто бутун тармоқни ҳам ноқулай аҳволга солиб қўядилар».

Жадаллаштиришнинг ҳал қилувчи кучлари — миллионлаб меҳнаткашларнинг активлиги, халқ ижодкорлигининг кўлами кўп жиҳатдан партия ташкилотлари қандай иш олиб боришига боғлиқдир. Съезд ўртага қўйган вазифаларни одамларни партиявий ишлар марказига қўйгандагина бажариш мумкин. Партиявий ишларни тубдан қайта қуришнинг асосий моҳияти уни одамлар томон, жонли иш томон буриб юборишдан иборат.

Съезддан кейин ўтган ойлар қайта қуриш ғояларини партия кадрларининг кўпчилиги тўғри тушуниб етганлигини кўрсатди. Бу ғоялар амалий ишларда мужассамлаша бошлади. Кўпгина амалий масалалар тезроқ, яхшироқ тушуниб ҳал қилинадиган бўлиб қолди. Проблемаларни ўртага қўйиш, танқид ва ўз-ўзини танқидда ошкоралик ва ўткирлик кучайди. «Лекин кўп жойларда ҳамма нарса ўз ҳолича қолмоқда: ташаббускорлик бепарволик деворига, ҳатто очиқдан-очиқ қаршилик деворига дуч келмоқда», деб таъкидланди Пленумда.

Партиявий ходимлар орасида съезднинг йўл-йўриқлари катта сиёсат соҳасига тааллуқли, амалий ишлар эса ўз навбати билан, эски йўлдан бораверши керак, деган тасаввурлар ҳамон сақланиб қолмоқда.

Партия органларининг бошқариш вазифаларини ўз зиммаларига олишга, раҳбарликнинг сиёсий методларини ўзлаштириш, меҳнат коллективларида, кишилар билан ишлаш ўрнига диспетчерлик вазифаларини бажаришга уринишлари бўшашмаяпти. Маъмуриятчиликнинг туғишган биродари, омманинг бошқарувда кенг иштирок этишининг ашаддий душмани бўлган бюрократизм ҳали ҳам ўзини кўрсатяпти. Бошқарув органлари, маълум даражада эса партия органлари ҳам қоғозбозликдан, одамлар билан эмас, балки қоғозлар билан ишлаш, одамларга ҳам қоғозлар орқали қараш одатидан қутилганлари йўқ.

Пленум мана шундай ҳодисаларга қарши қатъий кураш олиб боришга, съезд руҳидаги танқидий гапларни кучайтиришга чақирди. Бизга адресини аниқ айтиб, камчилик ва нуқсонларнинг сабабларини, уларни бартараф этиш йўлларини кўрсатиб берадиган принципиал танқид зарур, хотиржамликка берилмасликни, эришилган натижалардан мамнун бўлмасликни қўллаб-қувватлайдиган танқид керак. Бусиз ҳеч қандай қайта қуриш мумкин эмас.

Жадаллаштириш концепциясини актив кадрлар сиёсатидан ажратиб бўлмайди. Давр талаблари руҳида кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш ва қайта тайёрлашни янада яхшилаш, новаторлик руҳидаги кишиларни, изланувчан, ижодкор одамларни қадрлаш ва қўллаб-қувватлаш лозим.

Жамиятимиздаги соғлом муҳит мустаҳкамланиб, чуқур илдиз отиши учун бундан буён ҳам қатъият билан ҳормай-толмай иш олиб бориш лозим. Шу муносабат билан ичкиликбозлик ва алькоголизмга қарши кураш энг долзарб вазифалардан бўлиб турибди. Ҳалол ва виждонан меҳнат қилишни бутун чоралар билан рағбатлантириш билан бирга, меҳнатсиз даромадларга қарши, барча текинхўр унсурларга, бошқалар ҳисобига, жамият ҳисобига яшашга уринувчиларга қарши курашни кучайтириш керак.

КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг докладида қайта қуриш жараёнига матбуот, телевидение ва радио, оммавий ахборот воситалари қўшаётган катта ҳисса таъкидланди. Матбуотимиз ҳаётнинг ҳамма соҳаларида қайта қуриш туфайли вужудга келаётган янгилик куртакларини, илғор нарсани сезгирлик билан илғаб олиб, улар ҳамманинг мулкига айланишига ёрдам беришлари ҳозир айниқса муҳимдир. Оммавий ахборот воситаларининг объективлиги, юксак талабчанлиги ва масъулияти — партия матбуоти обрў-эътиборини кўтараётган ўзгармас принциплардир.

М. С. Горбачев кўпгина маҳаллий газеталарда ошкоралик, таъсирчанлик даражаси марказий матбуотдан анча орқада эканлигига эътиборни қаратди. Партия комитетлари позициялари билан бевосита алоқа шу ўринда намоён бўлмоқда. Бинобарин, партия комитетларида ҳам, редакцияларда ҳам тўғри, ўз-ўзини танқид руҳидаги хулосалар чиқариб олиниши керак.

Социал-иқтисодий ва маънавий соҳадаги вазифалар мураккаблиги муносабати билан идеология соҳасига қўйиладиган талаблар ортаверади. Партия Марказий Комитети идеология фронтининг янада активлашишига, ҳаққоний ғояларнинг муштарак ишларимиз йўлида миллионлаб кишиларни жипслаштирувчи, уюштирувчи кучига умид қилмоқда.

Пленум қатнашчилари ўн иккинчи беш йиллик планларини тўла ва ошириб бажариш учун умумхалқ социалистик мусобақасини авж олдириш тўғрисида Совет Иттифоқи меҳнаткашларига КПСС Марказий Комитети Мурожаатномасини бир овоздан қабул қилдилар. «Шундай ишлайликки, совет кишилари моддий ва маънавий жиҳатдан бадавлат яшасинлар, — дейилади Мурожаатномада, — мамлакат экономикаси муттасил мустаҳкамлансин, унинг мудофаа қалқони кучайсин. Партия XXVII съезди белгилаб берган йўлдаги ҳар бир муваффақиятимиз — ер юзида социализм позициялари ва тинчлик ишини мустаҳкамлаш сари қўйилган янги қадамдир».

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар Сиёсий маслаҳат комитети Будапешт кенгашига якун ясаб, КПСС XXVII съезди инсоният олдида пайдо бўлган проблемаларни ҳал этишнинг оқилона йўлини таклиф этганлигини таъкидлади.

Бу проблемаларнинг энг муҳими — уруш ва тинчлик проблемасидир. Бу проблемани кенг халқаро ҳамкорлик, ҳамма учун манфаатли ҳамкорлик, қуролсизланиш ва ядро қуролларини тугатиш орқали тинчлик фойдасига ҳал қилиш мумкин. Халқаро майдонда бизнинг амалга ошираётган ишимиз мана шундайдир.

Совет Иттифоқи Женевадан бошланган ижобий йўл йўқ бўлиб кетмаслиги учун ҳаракат қилди. Гап асрнинг охирига қадар ядро қуролини тугатишнинг конкрет плани, ядро портлатишларини тўхтатиш тўғрисида, химиявий қуролларни йўқ қилиш ҳақидаги таклиф тўғрисида бормоқда. Бу таклифлар халқаро иқлимни соғломлаштириш учун хизмат қилди ва бундан кейин ҳам хизмат қилаверади.

Империализмнинг ҳукмрон доиралари ва аввало, АҚШ маъмурияти Совет ташаббусларини ўзларининг жаҳонда ҳукмронлик қилиш ва социал ўч олишга эришишга қаратилган жаҳонгирлик режаларини амалга ошириш йўлидаги қудратли ғов деб ҳисобламоқдалар. Улар бизнинг режаларимиз амалга оширилишига халақит бериш, социалистик мамлакатлар тараққиётини тўхтатиб қўйиш, бизни КПСС XXVII съезди белгилаб берган йўлдан оғдириш, қуролланиш пойгаси йўлида ушлаб туриш имкониятларига, хомхаёл бўлса ҳам, умид қилмоқдалар.

Совет Иттифоқининг ташқи сиёсати асосий мақсади ана шу хатарли режаларни барбод қилишдан иборат бўлиши зарур. Совет Иттифоқи халқимизнинг, планетадаги барча халқларнинг эзгу орзу-умидларига мос келадиган ўз ташаббусларини бундан буён ҳам қатъият билан рўёбга чиқараверади. Лекин биз АҚШнинг ракета-ядро устунлигига эришишига ҳеч қачон йўл қўймаймиз. Бу ўринда ҳам бизнинг ленинча ташқи сиёсат йўлимиз, мудофаа қобилиятимиз социал-иқтисодий тараққиётни жадаллаштириш стратегиясининг мустаҳкам базасига таянади.

Сиёсий маслаҳат комитети Будапешт кенгаши чоғида КПСС XXVII съездининг, бошқа қардош партиялар съездларининг тинчликни мустаҳкамлаш, оммавий қирғин қуролларини тўхтатиш, халқаро хавфсизликнинг кенг қамровли системасини яратишга қаратилган ташқи сиёсий йўли тўла қўллаб-қувватланди.

Европада қуролли кучлар ва оддий қурол-яроғларни Атлантикадан Уралгача кенг кўламда қисқартириш юзасидан биргаликдаги ташаббус алоҳида аҳамиятга эгадир.

Социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг бирлиги, ижодий ҳамкорлиги Будапештда яна бир бор намоён бўлди. Бу ҳамкорлик социализм халқаро сиёсатини бойитиб, унинг жаҳон майдонидаги ҳаракатларини тағин ҳам салмоқли қилмоқда.

Пленум қабул қилган қарорда КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачев бошчилигидаги Совет делегацияси фаолияти ҳамда кенгашда қабул қилинган ҳужжатлар тўла-тўкис маъқулланди.

18 — 19 июнь кунлари ўн биринчи чақириқ СССР Олий Советининг бешинчи сессияси бўлиб ўтди. СССР Министрлар Советининг Раиси Н. И. Рижков «СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1986—1990 йилларга мўлжалланган давлат плани тўғрисида» доклад қилди. СССР Олий Совети бу планни тасдиқлади. Энди план қонун бўлиб қолди.

Беш йиллик план—партия комитетлари, давлат ва хўжалик органлари, партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари, меҳнат коллективлари, раҳбар кадрларнинг социал-иқтисодий тараққиётни жадаллаштириш борасидаги ҳаракатларининг конкрет программасидир. КПСС Марказий Комитети совет кишилари КПСС XXVII съезди бунёдкорлик ғояларини ақл-заковат ва қалблари билан қабул қилиб, ўн иккинчи беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажарилишини таъминлайдилар деб ишонч билдиради.

[«ПРАВДА»нинг 1986 йил 21 июнь сонидаги бош мақоласи].

ИЛҒОРЛАРГА БАЙРОҚЛАР

ТОШКЕНТ область партия комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети, область комсомол комитети ем-хашак тайёрлаш бўйича районлар, совхозлар ва колхозлар ўртасида ўтказилаётган социалистик мусобақанинг 1986 йил 16 июнгача бўлган якунларини кўриб чиқдилар.

Область партия комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитетининг кўчма Қизил байроқлари қуйидагиларга берилди:

Ўрта Чирчиқ районига (район партия комитетининг секретари Б. С. Камолов, район ижроия комитетининг раиси С. П. Шерматов, район агросаноат бирлашмаси раиси З. Б. Пўлатов, агросаноат комплекси ходимлари касаба союзи район комитетининг раиси М. И. Отақулов, район комсомол комитетининг секретари Д. Раҳмонова ўртоқлар). Бу районда дағал хашак тайёрлаш йиллик топшириғи 42,3 процент, шу жумладан, пичан 52,2 процент, ўт уни ишлаб чиқариш 17,1 процент бажарилган. Жами 41,5 процент озуқа бирлиги миқдорида дағал озуқа тайёрлашга эришилган.

Ғалаба районидаги «Огонёк» совхоз-заводига (директор вазифасини бажарувчи В. И. Балановский, партия ташкилотининг секретари У. Мақсудов, касаба союз ташкилотининг раиси К. Ф. Крюков, комсомол ташкилотининг секретари Х. Эрназаров ўртоқлар). Бу совхозда дағал хашак тайёрлаш йиллик топшириғи 64,4 процент, шу жумладан пичан 69,2 процент, ўт уни ишлаб чиқариш 15 процент бажарилган. Жами 61 процент озуқа бирлиги миқдорида дағал озуқа тайёрлашга эришилган.

Ўрта Чирчиқ районидаги Ленин номли колхозга (раиси М. Каримов, партия ташкилотининг секретари К. Деҳқонов, касаба союз ташкилотининг раиси У. Жуазбоев, комсомол ташкилотининг секретари С. Саримсоқов ўртоқлар). Бу колхозда дағал ҳашак тайёрлаш йиллик топшириғи 60,7 процент шу жумладан, пичан 49,1 процент, ўт уни ишлаб чиқариш 15 процент бажарилган. Жами 53,2 процент озуқа бирлиги миқдорида дағал озуқа тайёрланган.

Область план бўлимига социалистик мусобақа илғорларига сотиш учун Ғалаба районидаги «Огонёк» совхоз-заводига ҳамда Ўрта Чирчиқ районидаги Ленин номли колхозга биттадан талаб катта бўлган енгил автомашина ажратиш топширилди.

Паркент ва Оҳангарон районларида, Паркент районидаги «Гулбоғ», Бекобод районидаги «Далварзин» совхозларида, Бекобод районидаги «Победа» ҳамда Чиноз районидаги Охунбобоев номли колхозларда ҳам дағал хашак тайёрлашда яхши ишлар қилинаётганлиги қайд этилди.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИДА

ЕМ-ХАШАК ТАЙЁРЛАШДА СУСТКАШЛИККА ЙЎЛ ҚЎЙМАЙЛИК

ЁЗ — ем-хашак тайёрлашда энг долзарб давр. Ҳозир суғориладиган ерларда беда ўриляпти, қир-адрларда табиий ўт пичани тайёрланмоқда. Шу билан бир вақтда маккажўхорига, озуқа лавлагисига агротехника ишлови берилмоқда. Бу йилги сув танқислиги жиддий сезилаётган шароитда бу ишларнинг ҳаммаси анча қийин кўчаяпти. Шунинг учун ҳам мавжуд имкониятлардан самарали фойдаланиш, ем-хашак тайёрлаш суръатларини жадаллаштириш юзасидан қўшимча чора-тадбирлар кўраётган илғор хўжаликларнинг иш тажрибаларини қўлланиш, айниқса, муҳимдир. Зотан, чорва қишлови учун жамғариладиган озуқа запасининг тақдири айни шу кунларда ҳал бўлаяпти. Бу йил область бўйича камида 640 минг тонна дағал озуқа, шу жумладан 340 минг тонна пичан, 22 минг тонна ўт уни тайёрлаш мўлжалланган. Бу 258,4 минг тонна озуқа бирлиги демакдир. Бироқ, кўпгина колхоз ва совхозлар ҳозирги ғанимат кунлар қадрига етмай, бедани ўриш ва парвариш қилиш технологиясида пала-партишликка, масъулиятсизликка йўл қўймоқдалар. Ҳар бир ўрим оралиғидаги муддат 30—35 кунга чўзилиб кетяпти. Масалан, 21 июнгача бўлган маълумотларга қараганда суғориладиган ерлардаги беданинг иккинчи ўрими Оҳангарон районида 30 процент, Орджоникидзе районида 37 процент, Оққўрғон районида 44 процент, Бўка районида эса 48 процент майдонда тугалланди, холос.

Бу соҳада оқсаётган хўжаликлар ҳам йўқ эмас. Оққўрғон районидаги «Ленинобод» колхозида эндигина 33 процент майдондаги беда иккинчи марта ўрилди. Хўжаликнинг дағал озуқа тайёрлашда ортда қолаётганлигининг асосий сабаби ҳам шундадир. Колхоз йиллик планини эндигина 16 процент бажарди. Ёки ўтган йилдагига нисбатан 546 тонна кам дағал озуқа тайёрланди.

Янгийўл районидаги «Ленинизм» колхозида 21,8 процент майдондагина иккинчи ўрим ўтказилди. Ҳозир бу ерда фақат 252 тонна беда пичани тайёрланди. Бу планда белгиланганига нисбатан 17,4 процентни ташкил этади. Чиноз районидаги «Москва», Бўка районидаги Жамбул номли, Ильич номли, Ғалаба районидаги Киров номли, Янгийўл районидаги Ленин номли колхозларда, Паркент районидаги Энгельс номли, Чиноз районидаги

(Давоми иккинчи бетда).

ЎН ИККИНЧИ БЕШ ЙИЛЛИК ТОПШИРИҚЛАРИНИ МУВАФФАҚИЯТЛИ БАЖАРИШ УЧУН БУТУНИТТИФОҚ СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚАСИНИ ЎТКАЗИШ ТЎҒРИСИДА

(Давоми. Боши биринчи бетда).

КПСС Марказий Комитетининг ўн иккинчи беш йиллик планларини муваффақиятли равишда тўла ва ошириб бажариш учун умумхалқ социалистик мусобақасини авж олдириш тўғрисида Совет Иттифоқи меҳнаткашларига Мурожаатномаси меҳнат ғайрати ва ижтимоий-сиёсий активликни янада жўш урдириб юборди. Социалистик мусобақанинг кучи — унинг оммавийлигида, илғор тажрибани такрорлаш ва кўпайтириш мумкинлигида, Ватан қудратини мустаҳкамлаш тўғрисидаги ғамхўрликни ҳамма нарсадан юқори қўяётган совет кишисининг ижодий қобилиятларини амалда рўёбга чиқаришдадир. Мусобақани ташкил этишни такомиллаштириш, меҳнаткашларнинг ташаббускорлигини авж олдириш учун ҳамма жойда зарур шарт-шароитларни вужудга келтириш керак.

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, Бутуниттифоқ касаба союзлари Марказий Совети ва ВЛКСМ Марказий Комитети мамлакатни социал-иқтисодий тараққий эттиришни жадаллаштириш ишида социалистик мусобақага муҳим аҳамият бериб. қарор қиладилар:

1. Иттифоқдош республикалар Компартияларининг Марказий Комитетлари, ўлка, область партия комитетлари, министрликлар ва идоралар, иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари, совет ва хўжалик органлари, партия, касаба союз, комсомол ташкилотлари совет кишиларининг меҳнат ғайрати ва ижтимоий ташаббускорлигига таяниб, ўн иккинчи беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажариш учун Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини ривожлантириш борасидаги оммавий-сиёсий ва ташкилотчилик ишларини авж олдирсинлар. Барча ишчилар, колхозчилар, инженер-техник ва илмий ходимлар, мутахассислар ва хизматчилар, бригадаларнинг, участкаларнинг, бўлимлар ва фермаларнинг, корхоналар, бирлашмаларнинг, совхозлар, колхозларнинг. ташкилотлар ва муассасаларнинг коллективлари, студентларнинг отрядлари мусобақада актив қатнашишлари таъминлансин.

Шаҳар ва қишлоқлардаги миллионлаб меҳнаткашларнинг ташаббуси ва ижодкорлигини иқтисодий ва социал ривожланишда белгиланган марраларга эришишга қаратиш — социалистик мусобақани ташкил этишдаги энг асосий вазифадир. Биронта ҳам меҳнат ташаббуси эътибор берилмасдан ва қўллаб-қувватланмасдан қолмаслиги учун ҳамма ишни қилиш зарур. Якка-якка ва коллектив меҳнат мусобақаси, ўртоқларча ўзаро ёрдам бутун чоралар билан ривожлантирилсин. Мусобақанинг ҳар бир қатнашчисини топширилган иш учун юксак масъулият, коллективчилик руҳида, хўжасизлик ва исрофгарчиликка, ичкиликбозликка, ўғирликка, социалистик ахлоқ нормаларидан ҳар қандай оғишларга нисбатан муросасиз муносабатда бўлиш руҳида тарбиялаш учун мусобақа имкониятларидан яхшироқ фойдаланилсин.

Меҳнат унумдорлигини, маҳсулот сифатини тубдан ошириш, барча турдаги ресурсларни тежаш, шартнома мажбуриятларини сўзсиз бажариш, меҳнат интизомини мустаҳкамлаш мусобақанинг бош мақсадлари деб ҳисоблансин. Мусобақадошлар фан-техника тараққиёти ҳисобига энг муҳим кўрсаткичлар бўйича жаҳон даражасидан ўзиб кетишга йўналтирилсин.

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитети Бутуниттифоқ социалистик мусобақаси қатнашчиларининг:

ишчилар, колхозчиларнинг, бригадалар коллективларининг куч-ғайратларини — унумдорликни оширишга, маҳсулотларнинг ҳаммасини юксак сифатли қилиб ишлаб чиқаришга, иқтисод ва тежамкорликка, хом ашёдан, машина ва ускуналардан самарали фойдаланишга, янги техника ва технологияни ўзлаштириш ҳамда жорий этишда, техникавий ижодиётда, меҳнат, технология ва ишлаб чиқариш интизомига қатъий риоя этишда актив қатнашишга;

инженер-техник ходимлар ва мутахассисларнинг куч-ғайратларини — фан-техника тараққиёти ютуқларидан ишлаб чиқаришда фойдаланишни жадаллаштиришга, техника ва технологияни, меҳнат ва ишлаб чиқаришни ташкил этишни такомиллаштиришга, маҳсулотга меҳнат ва материал сарфини камайтиришга, меҳнат коллективларининг планлари ва социалистик мажбуриятлари бажарилишини инженерлик жиҳатидан таъминлашга, бехатар ва соғлом меҳнат шароитларини яратишга;

бирлашмалар, корхоналар, колхозлар ва совхозлар, қурилиш ташкилотлари ва бошқа ташкилотлар коллективларининг куч-ғайратларини — тармоқда энг юксак меҳнат унумдорлиги даражасига эришишга, олий сифат категориясидаги маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтиришга, моддий ресурслар ва ёқилғи энергетика ресурсларини тежашга, ишлаб чиқаришнинг маромини, технология интизомини таъминлашга, иш вақти зое кетишини камайтиришга, фонд самарадорлигини ўстиришга, маҳсулот етказиб бериш юзасидан барча шартнома мажбуриятларини бажаришга, янги юксак самарали техника ҳамда прогрессив технологияларни, ихтироларни ва рационализаторлик таклифларини ишлаб чиқиш ва жорий этишга, деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари етиштириш, халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқариш ва реализация қилишни бутун чоралар билан кўпайтиришга, қурилишнинг норматив муддатларини, меҳнатнинг хавфсизлигини таъминлашга, меҳнаткашларнинг ишлаб чиқариш, уй-жой ва маданий-маиший шароитларини яхшилашга;

илмий-тадқиқот, лойиҳа, конструкторлик ташкилотлари коллективларининг куч-ғайратларини — янги туркумдаги техникани, самарали технология ва конструкторлик лойиҳаларини, қишлоқ хўжалик экинларининг серҳосил навларини ва сермаҳсул чорва зотларини яратишга, бу соҳаларда жаҳондаги илғор позицияларга эришишга, ечимларни ишлаб чиқаришга жорий этиш муддатларини қисқартиришга;

шаҳарлар, районлар, областлар, ўлкалар, республикалар меҳнаткашларининг куч-ғайратларини — иқтисодий ва социал вазифаларни комплекс ҳал этишга, регионал фан-техника программаларини амалга оширишга, ишлаб чиқариш потенциали ва илмий потенциалдан, ердан, меҳнат ресурслари, моддий, иккиламчи ресурслардан самарали фойдаланишга, капитал қурилишни такомиллаштиришга, халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқаришни кенгайтириш ва сифатини оширишга, озиқ-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқаришни кўпайтиришга, аҳолига савдо, маиший хизматни, транспорт, медицина хизмати ва бошқа хизмат турларини яхшилашга, аҳоли пунктларини ободонлаштиришга қаратишга даъват этадилар.

2. Министрликлар, идоралар, иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари, партия, совет, касаба союз, комсомол, хўжалик органлари социалистик мусобақани ташкил этиш даражасини оширсинлар, меҳнат коллективлари ва айрим ходимларнинг ўз резервларидан мумкин қадар кўпроқ фойдаланиш, энг юксак марраларга эришиш иштиёқини ривожлантирсинлар. Бу ишда хўжалик юритиш ва бошқаришнинг илғор методларига, хўжалик ҳисоби ва коллектив пудратга, моддий ва маънавий рағбатлантириш формаларини қўшиб олиб боришга маҳкамроқ таянилсин.

Тиғиз планларни тузишда энг муҳим восита бўлиб қолиши лозим бўлган социалистик мажбуриятларнинг ҳар томонлама иқтисодий асосланиши таъминлансин. Меҳнат коллективларининг мажбуриятларни (муқобил планларни) йиллик планларга киритиш тўғрисидаги ташаббуси қўллаб-қувватлансин.

Меҳнат унумдорлигини ва маҳсулот сифатини ошириш, ресурсларни тежаш, ишлаб чиқариш ва социал масалаларни ички резервлар ҳисобидан ҳал этиш юзасидан тасдиқланган пландан ташқари мажбуриятлар қабул қилиниши ҳам рағбатлантирилсин.

Меҳнат ҳиссасига баҳо бериш ва мусобақадошларни рағбатлантириш чоғида социал адолат принципи қатъият ва изчиллик билан амалга оширилсин, бараварлаштиришга йўл қўйилмасин. Мусобақа қатнашчиларини моддий рағбатлантиришнинг таъсирчанлиги оширилсин, бунинг учун иш ҳақи фонди, моддий рағбатлантириш фонди ва махсус маблағлар ҳисобидан рағбатлантиришнинг барча форма ва системаларидан тўлиқроқ фойдаланилсин. Меҳнат коллективларига социалистик мусобақа якунларига кўра эгалланган ўринларини ҳисобга олиб, хўжалик фаолиятининг асосий натижалари учун мукофотларнинг миқдорларини ошириш, йил ва беш йиллик бошидан буён муттасил юксак кўрсаткичларга эришаётган кишиларга афзаллик бериш тавсия этилсин. Шарт-шароитлар яратила борган сари иш корхоналар ва ташкилотларда мукофотлаш системаси социалистик мусобақадаги ютуқларга бевосита боғлиқ қилиб қўйиладиган бўлсин.

Ижтимоий истеъмол фондларидан неъматларни тақсимлаш чоғида мусобақа ғолибларига афзалликлар берилсин. 1987 йилдан бошлаб Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида ғолиб чиққан коллективларга социал-маданий тадбирлар ва уй-жой қурилиши учун ажратмалар юқори ташкилотнинг резерви (марказлаштирилган фонди) ҳисобига 25 процент, тармоқ мусобақасидаги ғолибларга эса 15 процент кўпайтирилиши белгилансин.

Мусобақада маънавий омилнинг роли бутун чоралар билан оширилсин. Ишчилар, колхозчилар ва мутахассисларнинг ижодий ташаббускорлиги, ҳалол меҳнати, профессионал маҳорати ўз вақтида пайқаб олиниб, қўллаб-қувватлансин ва улуғлансин. Энг кўп ўрнак кўрсатганлар Давлат мукофотларига тақдим этилсин. Илғорларнинг номлари ва ишлари меҳнат коллективида, тармоқда, республикада ва мамлакатда маълум бўлиши керак. Мусобақанинг, унинг вазифалари, бориши ва якунларининг ошкоралиги кенгайтирилсин ва кучайтирилсин. Илғор тажриба тўғрисида мусобақадошлар оператив равишда хабардор қилинсин, ўз фаолиятининг натижаларини бошқа коллективлар ва ходимларнинг ютуқлари билан қиёслашда, бировларнинг муваффақиятга эришиши ва бошқа бировларнинг қолоқлиги сабабларини очиб ташлашда уларга ёрдам берилсин. Шу мақсадда матбуотдан, радио, телевидениедан, ахборот-пропаганда ишларининг, оғзаки ва кўргазмали агитациянинг турли воситалари ҳамда формаларидан самаралироқ фойдаланилсин. Ошкоралик, баҳо бериш ва рағбатлантириш омилларининг бутун системаси коллективларда юқори самарали ижодий меҳнат қилиш, инсоннинг қобилиятларини тўла намоён этиш, уни ғоявий-маънавий жиҳатдан тарбиялаш учун қулай муҳитни вужудга келтириши керак.

3. Иттифоқдош республикалар Компартияларининг Марказий Комитетлари, ўлка ва область партия комитетлари, ВЦСПС, министрликлар. идоралар ва тармоқ касаба союзларининг марказий комитетлари, совет, касаба союз, комсомол ва хўжалик органлари тармоқларда, регионларда ва меҳнат коллективларида социалистик мусобақага раҳбарликни яхшиласинлар. Мусобақани ташкил этиш учун, уни ривожлантиришга зарур иқтисодий, техникавий ва социал шарт-шароитларни вужудга келтириш учун бошқарув барча бўғинларидаги хўжалик раҳбарларининг шахсий масъулияти оширилсин. Мусобақанинг ҳар бир қатнашчиси зарбдор ишлаши учун конкрет йўналишларни олдиндан билиши мақсадида меҳнат коллективларига планлар, бригадалар ва ҳар бир ходимга эса энг муҳим кўрсаткичлар бўйича топшириқлар ўз вақтида етказилиши таъминлансин. Мажбуриятларни расмийлаштиришга, расмий-бюрократларча муносабатда бўлишга, мусобақа якунларини тор доирада чиқаришдан иборат нотўғри практикага қатъиян барҳам берилсин. Жонли ташкилотчилик иши ўрнига ҳар хил ахборот ва ҳисоботларни йиғиш йўлидаги уринишларга чек қўйилсин.

Мусобақа кўрсаткичлари миқдори камайтирилсин. Бундай кўрсаткичлар беш йиллик планда ўртага қўйилган вазифаларга мос келиши, таққослашни, мусобақадошларга нисбатан тармоқ ва территориал талабнинг бирлигини таъминлаши лозим. Мусобақа формалари ва турларини танлаб олишга ижодий ёндашилсин. Ташаббусга кенг имконият очадиган, ишлаб чиқаришни интенсивлашга, юксак пировард натижаларга эришишга кўмаклашадиган мусобақанинг форма ва турлари ривожлантирилсин. Бутуниттифоқ социалистик мусобақаси иқтисодий ва социал тараққиётни жадаллаштириш вазифаларини комплекс ҳал этишга қаратилганлигини ҳисобга олиб, унинг доирасида оралиқ натижалари, айрим кўрсаткичларни бажариш, маҳсулотнинг якка-якка турларини ишлаб чиқариш учун мусобақани ташкил этиш мақсадга мувофиқ эмас, деб ҳисоблансин.

Натижалар таққосланишини жуда яхши таъминлаш мақсадида ишлаб чиқаришнинг бир хиллиги, уларнинг техникавий жиҳозланиши, табиий ҳамда бошқа объектив омиллар ҳисобга олинсин. Бутуниттифоқ социалистик мусобақасига беш йиллик топшириқларининг тобора ўсиб борувчи натижалари юзасидан ҳар йили якун чиқарилсин. Мусобақа якунини чиқариш чоғида мусобақанинг тасдиқланган шартларидан қандай бўлмасин чекинишга йўл қўйилмасин. Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида ҳамма кўчма Қизил байроқлар энг муҳим ишлаб чиқариш кўрсаткичлари, уй-жой ва социал-маданий объектлар қурилиши бўйича планлар бажарилган тақдирдагина берилиши белгилаб қўйилсин. Қолоқ бирлашмалар, корхоналар, ташкилотлар, колхоз ва совхозлар, шунингдек ўртача ишлаб чиқариш кўрсаткичига эга бўлган хўжаликлар иши чуқур таҳлил қилинсин, хўжалик фаолиятини яхшилашда уларга ўз вақтида амалий ёрдам берилсин. Илғор бригадирлар, мастерлар, инженер-техник ходимлар, хўжалик раҳбарларининг қолоқ коллективларга ўтиш ташаббуси қўллаб-қувватлансин.

Турдош коллективларнинг «ишчи эстафетаси», юқори сифатли узлуксиз бригадалар принципидаги мусобақаси актив ривожлантирилсин, маҳсулот етказиб бериш юзасидан шартнома мажбуриятларининг бажарилишидан, янги юқори сифатли маҳсулот ишлаб чиқаришни ўзлаштириш, энг муҳим фан-техника проблемаларини ҳал этиш, «тадқиқот-ишлаб чиқариш» циклини, объектлар қурилиши ва уларни реконструкция қилиш муддатларини қисқартиришдан манфаатдорлиги ҳамда ўзаро масъулияти оширилсин.

4. Министрликлар ва идоралар, иттифоқдош республикалар Министрлар Советлари, партия, касаба союз ташкилотлари илғор тажрибадан фойдаланиш, уни жорий этишни жадаллаштириш ишларини тубдан яхшиласинлар. Ватанимиздаги ва жаҳондаги энг янги ютуқлар бирлашмалар ва корхоналарга оператив маълум қилинсин. Касб маҳорати конкурсларини ўтказиш практикаси кенгайтирилсин. Рекорд унумдорликка, маҳсулотнинг аъло сифатига ҳамда юқори савияда хизмат кўрсатишга эришаётган бригадалар, ишлаб чиқариш илғорлари тажрибаси базасида меҳнатнинг новаторлик усуллари ва методларига ўргатадиган мактаблар ташкил этилсин, кадрларни ўқитиш планларига, норматив ҳужжатларга тегишли ўзгартишлар киритилсин. Ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишда, фан-техника тараққиётини жадаллаштиришда энг юқори натижага эришган корхоналарда мусобақани ташкил этишнинг янги методларини ўрганиш юзасидан семинарлар ўтказилсин. Меҳнаткашларда хўжалик фаолиятини таҳлил этиш кўникмаларини ҳосил қилиш, мажбуриятларни, ижодий режаларни асослашнинг муҳим воситаси бўлган иқтисодий таълимнинг роли оширилсин. Олий ва ўрта махсус ўқув юртларида, кадрлар малакасини ошириш курсларида социалистик мусобақани ташкил этиш асосларини ўқитиш яхшилансин.

СССР Фан ва техника Давлат комитети, СССР Меҳнат ва социал масалалар Давлат комитети ҳамда ВЦСПС билан биргаликда министрликлар ва идораларнинг тармоқлараро аҳамиятга молик илғор тажрибаларини оммалаштириш фаолиятини мувофиқлаштиришни таъминлансин. СССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасида ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторлари ютуқларини кўрсатиш яхшилансин, виставка қатнашчиларини рағбатлантириш тартиби ва чоралари қайта кўриб чиқилиб, улар Бутуниттифоқ социалистик мусобақаси якунлари билан мустаҳкам боғлансин.

5. Бутуниттифоқ социалистик мусобақасининг ғолиблари:

ишчилар, колхозчилар, инженер-техник ходимлар, мутахассислар, хизматчилар — министрликлар (идоралар) ва касаба союзлари Марказий Комитетларининг ёдгорлик совғалари ёки пул мукофотлари билан бирга эсдалик ёрлиқлари билан мукофотланиши;

бригадалар, участкалар, звенолар, фермалар, бўлимларнинг коллективлари — министрликлар (идоралар) ва касаба союзлари Марказий Комитетининг эсдалик совғалари ёки пул мукофотлари билан бирга фахрий вимпеллари билан мукофотланиши;

комсомол-ёшлар коллективлари — ВЛКСМ Марказий Комитетининг эсдалик совғалари ёки пул мукофотлари билан бирга «Стахановчилик анъаналарининг ворислари» фахрий вимпеллари билан мукофотланиши;

ишлаб чиқариш, илмий-ишлаб чиқариш ва бошқа бирлашмаларнинг коллективлари, уларнинг ишлаб чиқариш бўлинмалари, корхоналар, колхозлар, совхозлар, қурилиш, савдо, илмий-тадқиқот, лойиҳа, конструкторлик ва бошқа ташкилотлар ҳамда муассасалар коллективлари, идоралараро илмий-техника комплекслари, олий ўқув юртлари коллективлари — КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг дипломлари ва пул мукофотлари билан бирга кўчма Қизил байроқлари билан тақдирланиши; КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитети кўчма Қизил байроқлари билан мукофотланган ҳамда фан-техника тараққиётини жадаллаштириш асосида планлар ва социалистик мажбуриятларни бажаришда энг юқори ва барқарор кўрсаткичларга эришган коллективлар СССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасида Бутуниттифоқ «Ҳурмат тахтаси»га ёзилиши;

шаҳарлар, автоном округлар, шаҳар ва қишлоқ районлари — КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг дипломлари ҳамда пул мукофотлари билан бирга кўчма Қизил байроқлари билан тақдирланиши;

иттифоқдош ва автоном республикалар, ўлкалар, областлар КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг дипломлари билан бирга кўчма Қизил байроқлари билан тақдирланиши белгилаб қўйилсин.

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроқлари ҳамда «Халқ истеъмоли товарлари ишлаб чиқаришни ва хизмат кўрсатиш соҳасини ривожлантиришдаги муваффақиятлари учун», «Уй-жой, бутун социал-маданият комплекси қурилиши планларини муваффақият билан тўла ва ошириб бажарганлиги учун», «СССР Озиқ-овқат программаси топшириқларини муваффақиятли бажарганлиги учун» дипломлари таъсис этилсин, бу кўчма Қизил байроқ ва дипломлар билан мазкур масалаларни ҳал этишда энг юқори натижага эришган иттифоқдош ва автоном республикалар, ўлкалар ва областлар мукофотлансин.

Республика, ўлка ва областга бир вақтнинг ўзида бир неча кўчма Қизил байроқ берилган ҳолларда умумий натижалар учун кўчма Қизил байроқ топширилади, бошқа кўрсаткичлар учун тегишли дипломлар топширилади.

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг «Ўн иккинчи беш йилликда фан-техника тараққиёти асосида юксак кўрсаткичларга эришганлик учун» эсдалик нишони таъсис этилсин. Эсдалик нишони билан беш йилликда фан-техника тараққиётини жадаллаштириш асосида энг юқори пировард натижаларга эришган бирлашмалар, корхоналар, колхозлар, совхозлар, қурилиш, савдо, илмий-тадқиқот ташкилотлари ва бошқа ташкилот ҳамда муассасалар, олий ўқув юртлари коллективлари мукофотланади.

Ишчилар, колхозчилар, инженер-техник ходимлар, мутахассислар ва хизматчиларни мукофотлаш учун эсдалик совғаси ёки пул мукофоти қўшиб топшириладиган «Ўн иккинчи беш йиллик зарбдори» умумиттифоқ ягона нишони, бригадалар коллективлари учун эса «Ўн иккинчи беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажарганлик учун» ягона умумиттифоқ Фахрий ёрлиғи таъсис этилсин.

Бу мукофотлар юқори сифатли иш билан беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажарганликлари учун, ўртага қўйилган вазифаларни ҳал этишга новаторларча ёндашганлиги, юксак интизоми ва уюшқоқлиги учун меҳнаткашларга, бригадаларнинг коллективларига берилсин.

6. Меҳнатда ва илмий-техникавий ижодкорликда энг юксак натижаларга эришганликлари учун социалистик мусобақа ғолибларига — ишчилар, колхозчилар, инженер-техник ходимлар ва мутахассисларни СССР Давлат мукофотлари билан мукофотлаш миқдори ва тартиби ўн иккинчи беш йилликда ҳам сақлаб қолинсин.

СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг материал ва ёнилғи-энергетика ресурсларидан тежаб ва оқилона фойдаланишдаги юксак кўрсаткичлари учун бирлашмалар, корхоналар, ташкилотлар коллективларини, районлар, шаҳарлар, областлар, ўлкалар, республикалар, СССР министрликлари ва идораларини СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг Фахрий ёрлиқлари билан мукофотлаш тўғрисидаги таклифи; студентлар отрядлари коллективларини СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроқлари ҳамда пул мукофотлари билан тақдирлаш ҳақидаги таклифи;

ВЦСПСнинг — ишлаб чиқариш илғорларини, энг яхши бригадалар коллективларини совет касаба союзларининг халқ хўжалиги тармоқларидаги атоқли меҳнат ветеранлари номидаги мукофотлари билан тақдирлаш тўғрисидаги, социалистик мусобақа ғолибларини рағбатлантириш учун ҳар йили Совет Иттифоқи ва чет мамлакатлар бўйлаб туристик саёҳатларга 70 мингта имтиёзли йўлланма ажратиш ҳақидаги таклифи;

ВЛКСМ Марказий Комитетининг — социалистик мусобақада юқори натижаларга эришган ёш ишлаб чиқариш ходимларига, хизмат кўрсатиш соҳаси ходимларига Ленин комсомоли мукофотлари бериш тўғрисидаги; ёш ишлаб чиқариш илғорларини «Меҳнатда ўрнак кўрсатганлик учун» нишони билан тақдирлаш тўғрисидаги таклифи; социалистик мусобақа ғолиблари учун совет халқи революцион, жанговар ва меҳнат шон-шуҳрати жойлари бўйлаб ҳамда қардош социалистик мамлакатларга ҳар йили 30 мингта имтиёзли туристик йўлланма ажратиш тўғрисидаги; зарбдор комсомол қурилишлари мусобақасида ғолиб чиққан коллективларни ВЛКСМ Марказий Комитети ҳамда тегишли министрликлар ва идораларнинг кўчма Қизил байроқлари ҳамда диплом ва пул мукофотлари билан тақдирлаш ҳақидаги таклифлари маъқуллансин.

7. Министрликлар, идоралар, касаба союзлари Марказий Комитетлари билан биргаликда ўн иккинчи беш йилликда тармоқларда Бутуниттифоқ социалистик мусобақа шартларини бир ой ичида тасдиқласинлар. Хўжалик ва касаба союз органлари мусобақа шартларини ишлаб чиқишда меҳнат коллективларига ёрдам берсинлар.

* * *

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитети ишчилар, колхозчилар, мутахассислар, илмий ходимлар, халқ хўжалигининг барча меҳнатчилари ўн иккинчи беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажариш учун социалистик мусобақада фаол иштирок этиб, КПСС XXVII съезди қарорларини рўёбга чиқариш учун курашда куч-га-куч, ғайратга-ғайрат қўшиб ишлайдилар деб қатъий ишонч билдирадилар.

ЕМ-ХАШАК ТАЙЁРЛАШДА СУСТКАШЛИККА ЙЎЛ ҚЎЙМАЙЛИК

(Боши 1-бетда)

«Янгиобод» совхозларида ҳам бедани ўриш ва ундан пичан тайёрлашдаги аҳвол худди шундайдир.

Кўпгина хўжаликлар ҳамон бедани аввалроқ эмас, балки гуллаган пайтида ўрмоқдалар. Шундай экан, беда пичанининг сифати ва тўйимлилиги ҳақида сўз юритиш мумкинми? Бу, аввало, Калинин районидаги Куйбишев номли колхозга тегишлидир. Бу ерда бедазорлар умуман суғорилмади, беда ёппасига гуллаб кетди, пояси дағал бўлиб қолди. Оққўрғон районидаги «Озод» ва Пискент районидаги «Гулистон» колхозларида ҳам ана шундай беғамликка йўл қўйилди. Жумладан, «Гулистон» колхози раҳбарларининг масъулиятсизлиги, район агросаноат бирлашмаси (раиси ўртоқ Соипов)нинг назоратсизлиги оқибатида 90 гектар бедазордан биринчи ўримда олинадиган пичан бутунлай қўлдан бой берилди. Бедани парвариш қилиш ва ўриб-йиғиб олиш технологиясининг бундай қўпол бузилиши энг қимматли озуқани кўплаб йўқотишга, моллар маҳсулдорлигининг пасайишига олиб келмоқда.

Кўплаб район ва хўжаликларда мавжуд имкониятлардан табиий ўтларни ўриб-йиғиб олишни жадаллаштириш соҳасида суст фойдаланиляпти. Бу муҳим ишга аҳолини жалб этишда ҳеч қандай сабабсиз бўшашувчанликка йўл қўйилмоқда. Бўстонлиқ районидаги «Чорвоқ» совхозида план бўйича 1500 тонна табиий ўт пичани тозалаш мўлжалланган бўлса, ҳозиргача 120 тонна тайёрланди ёки план саккиз процент бажарилди холос. Шу райондаги Фрунзе номли колхозда ҳам аҳвол яхши эмас. Бу ерда эндигина йиллик планнинг 19,7 проценти миқдорида табиий ўт пичани тайёрланди.

Жойларда ихтисослашган ем-хашакчилик бригадада ва отрядлари тузилмаганлиги, мавжуд ҳамма техника воситалари ўз вақтида тахт қилиб қўйилмаганлиги, уларни оператив ремонт қилиш йўлга қўйилмаганлиги ем-хашак тайёрлаш суръатларининг пастлигига асосий сабаб бўлмоқда. Механизатор ва инженер кадрларнинг малакасини оширишга яхши эътибор берилмаяпти, озуқа жамғаришда илғорларни моддий ва маънавий рағбатлантириш тадбирларидан самарали фойдаланилмаяпти. Колхоз ва совхозларнинг партия комитетлари энг қисқа вақт ичида социалистик мусобақанинг таъсирчан формасини ишга солишлари, унинг ошкоралигига эришишлари, колхозчиларнинг ва совхоз ишчиларининг унумли ишлаб яхши ҳордиқ чиқаришлари учун зарур шарт-шароитларни яратиб беришлари, оталиққа олган коллективнинг партия ташкилоти билан мустаҳкам амалий алоқа ўрнатишлари, ем-хашак тайёрлашда банд бўлган қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари учун савдо, маиший, медицина ва маданий хизматни йўлга қўйишлари, агитаторлар ва пропагандистлар ишини активлаштиришлари керак. КПСС Марказий Комитети ўзининг Совет Иттифоқи меҳнаткашларига Мурожаатномасида шунга даъват этмоқда. «Иқтисодий ўсишнинг юксак суръатлари, — дейилади бу муҳим ҳужжатда, — ишлаб чиқаришнинг самарадорлиги учун курашиш, сабот ва изчиллик билан курашиш керак. Социалистик мусобақа ҳам худди шунга қаратилиши керак».

Хўжалик ва районларнинг раҳбарлари ўз вазифаларини ана шундай деб тушуняптиларми? Аҳвол шундан далолат бермоқдаки, ҳали ҳам боқибеғам раҳбарлар оз эмас. Ўрим муддатларини чўзиб юбориш, бедани қуритиш, пресслаш ва сақлаш технологиясининг бузилиши ва бошқа қатор хатолар шунга олиб келдики, областда ҳозиргача ўтган йилдагига нисбатан 50 минг тонна кам озуқа тайёрланди. Коммунистик, Бўка, Янгийўл, Ғалаба, Тошкент районларида дағал ем-хашак тайёрлаш планлари озуқа бирлигига айлантириб ҳисоблаганда эндигина 24—26 процент бажарилди. Чиноз, Тошкент, Калинин, Ғалаба, Оржоникидзе, Пискент, Оққўрғон ва Янгийўл райони хўжаликларида ҳам озуқа тайёрлашда ўтган йилдагидан ортда қолинмоқда.

Жойларда озуқанинг сифатига ҳам яхши эътибор берилмаяпти. Тошкент районида текширилган 11 та хўжаликда тайёрланган озуқанинг фақат 58 проценти биринчи класс даражасида, 33 проценти эса классиз бўлиб чиқди. Бу кўрсаткич Бўка районида 22 процент, Ғалаба районида 61 процент, Оржоникидзе ва Чиноз районларида 65 процентни ташкил этди.

Тайёрланаётган сенажнинг сифати бундан ҳам ёмон. Оҳангарон, Тошкент, Оржоникидзе районларида текшириб кўрилган сенажнинг ҳаммаси классиз эканлиги маълум бўлди. Ғалаба райони хўжаликларида тайёрланган сенажнинг ҳам кўп қисми сифатсиздир. Янгийўл районида эса тайёрланаётган озуқаларнинг сифати умуман текширувдан ўтказилмади.

Кўпгина хўжаликларда илғор технологиядан фойдаланилмаяпти. Озуқага консервантлар қўшилмаяпти. Областдаги 6 та хўжаликдагина деворлари бетонлаштирилган силос ва сенаж ҳандақлари қуришга киришилди. Биронта районда ҳам дағал озуқа сақланадиган бостирмалар қурилмаяпти.

22 июнда Тошкент область партия комитетида район партия комитетларининг биринчи секретарлари, область агросаноат комитети, қолоқ хўжаликларнинг раҳбарлари ва мутахассислари иштирокида ем-хашак тайёрлашдаги аҳвол ҳамда партия, совет, касаба союз, комсомол ташкилотлари, хўжалик органларининг шу соҳадаги ташкилотчилик ишларини кучайтириш тадбирлари масаласи кўриб чиқилди. Унда район партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари, область агросаноат комитети ва РАПО раҳбарлари ем-хашак етиштиришдаги ўз масъулиятларини ҳамон чуқур тушуниб етмаётганликлари, бу масалада интизомсизлик ва масъулиятсизликка йўл қўяётган хўжаликларнинг раҳбарлари ва мутахассисларига нисбатан қатъий таъсир чораларини кўрмаётганликлари ва бу билан чорвачиликни янада ривожлантириш асосларини барбод қилаётганликлари кўрсатиб ўтилди.

Район партия комитетларининг биринчи секретарлари, область агросаноат комитети раҳбарлари, (Н. И. Гусаков ва Р. Н. Нурматов ўртоқлар) юқори сифатли дағал ва ширали озуқа жамғариш бўйича 1986 йил планларининг сўзсиз бажарилиши, ҳар бир район ва хўжаликда 1986—1987 йиллар чорва қишлови учун мустаҳкам озуқа базасини вужудга келтиришда шахсан жавобгар эканликлари тўғрисида огоҳлантирилдилар.

Район партия комитетларига, область агросаноат комитетига ташкилотчилик ва оммавий-сиёсий ишларни ем-хашак етиштиришдаги мавжуд камчиликларни тезроқ бартараф этишга йўналтириш, колхоз ва совхозларнинг коллективларини ем-хашак тайёрлаш суръатларини оширишга, унинг сифатини яхшилашга сафарбар этиш вазифаси топширилди.

Шаҳар ва район партия комитетларига ем-хашак тайёрловчи қўшимча отрядлар тузиш, шаҳар ва район марказларининг меҳнатга яроқли аҳолисини табиий ўт пичани жамғаришга кенг жалб қилиш таклиф этилди.

Область агросаноат комитети, район партия комитетлари, район ижроия комитетлари,районларнинг агросаноат бирлашмалари, хўжаликларнинг бошланғич партия ташкилотлари ва раҳбарлари асосий эътиборни бедага ишлов беришни тубдан яхшилашга қаратишлари, ҳар бир хўжалик ва бригадада бедани ўриш технологиясига амал қилинишини таъминлашлари, ҳар бир ўримни 20—25 кунда ўтказишлари, бу йил камида олти марта ўриб олишлари лозим.

Шунингдек, озуқа лавлагисига ишлов беришни кучайтириш, маккажўхорини қисқа муддатларда поток усулида ўриб-йиғиб олишни уюштириш зарур. Пичан ва сомонни пресслашда, силос ва сенажларни консервантлар ҳамда оқсилларни қўшиб бостиришда, ўт уни тайёрлашда, сунъий қуритишда илғор технологиядан кенг фойдаланиш, ҳамма ерда деворлари бетонлаштирилган силос ва сенаж ҳандақлари, пичан сақланадиган бостирмалар ва озуқа цехлари қурилишини авж олдириш лозим. Ем-хашак тайёрлаш планларини ҳамда социалистик мажбуриятларни бажарганларни моддий ва маънавий рағбатлантиришнинг таъсирчан воситаларини кенг қўлланиш керак. Бунда асосий эътибор озуқанинг сифатига қаратилиши, саноат корхоналари ва қурилиш ташкилотларининг ем-хашак тайёрлашда колхоз-совхозларга амалий оталиқ ёрдами кўрсатишларини таъминлаш, бу йил ҳар гектар майдондан камида 50—60 центнердан маккажўхори дони, 500 центнердан силосбоп кўк масса, 600—800 центнердан озуқа лавлагиси олиш, қишлов учун мустаҳкам озуқа базасини яратиш мақсадида бутун чораларни кўриш талаб этилади.

ҲУЖЖАТЛАР ТЎПЛАМИ

Сиёсий адабиёт нашриёти «КПСС XXVII съездига табриклар» тўпламини босиб чиқарди. Тўпламда совет коммунистларининг олий анжуманида ҳозир бўлган коммунистик, революцион-демократик, социалистик ва социал-демократик партиялар, демократик, озодлик ҳаракатлари, урушга қарши кучлар ва ҳаракатлар вакилларининг табрик нутқлари, шунингдек чет эл партиялари ва ташкилотларининг съездга мактублари берилган.

* * *

Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар Сиёсий маслаҳат комитетининг 1986 йил 10—11 июнь кунлари Будапештда бўлиб ўтган кенгаши ҳужжатлари ва материалларининг тўплами босмадан чиқди. Унда Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатларнинг НАТО блокига аъзо давлатларга қилган мурожаати тексти, кенгашда қабул қилинган ахборот, бошқа материаллар берилган.

Тўпламни Сиёсий адабиёт нашриёти босиб чиқарди.

(ТАСС).

ЧОРВАДОР

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» РЕДАКЦИЯСИ ҲУЗУРИДАГИ ЖАМОАТЧИ

ЧОРВАЧИЛИК СОВЕТИНИНГ МАХСУС ГАЗЕТАСИ № 5 (38)

ҲАЛИ КАМЧИЛИКЛАР КЎП

РАЙОНИМИЗДА ўтган йили давлатга сут сотиш плани бажарилмади. Тармоқнинг бошқа соҳаларида ҳам орқага кетилди. Кўпгина хўжаликларда сигирлар маҳсулдорлиги кескин тушиб кетди. Мутахассисларимиз 1986 йилда аҳволни тузатиш учун ҳаракат бошладилар. Лекин беш ойлик натижалар шуни кўрсатдики, бу соҳада бир мунча силжиш бўлса-да, пландаги ўсишга эришилмади. Масалан, беш ойда 1985 йилнинг шу даврига нисбатан давлатга 229 тонна кўп сут сотилди. Бу беш ойлик пландагидан 108 тонна камдир.

Яқинда район агросаноат бирлашмасида навбатдаги йиғилиш бўлиб ўтди. Унда хўжаликлардаги чорвачиликнинг аҳволи атрофлича муҳокама қилинди. Шуни алоҳида таъкидлаш керакки, бу галги йиғилишда гап ошкора бўлди. Камчиликлар, муаммолар дадил ўртага ташланди. Уларни бартараф этиш юзасидан конкрет тадбирлар белгиланди. Бу вазифаларнинг бажарилишини назорат қилиш учун район агросаноат бирлашмаси советининг махсус комиссияси тузилди. Бу комиссияга тажрибали чорвадорлар, мутахассислар аъзо қилинди. Комиссия ҳозир бутун диққат-эътиборни ем-хашак етиштиришни кўпайтиришга, мавжуд озуқа базасидан самарали фойдаланиб, маҳсулот етиштиришни кўпайтиришга қаратмоқда. Бу бежиз эмас. Ишимиздаги энг катта нуқсон худди мана шу — ем-хашакнинг айни зарур вақтида етмай қолаётганидир. Ўтган қишловда районимиздаги деярли 70 процент хўжаликда бу масала ўткир муаммо бўлиб қолди. Шунинг таъсирида айни кунларда ҳам колхоз ва совхозларнинг кўпчилигида соғин сигирлардан районнинг ўртача кўрсаткичидан паст миқдорда сут соғиб олинмоқда.

Сўнгги кунлардаги иш натижалари шуни кўрсатмоқдаки, бир қатор хўжаликларда ишлар юришиб кетди. С. Сегизбоев номли, «Оққўрғон» совхозлари, «Партия XXII съезди» колхозида ем-хашак етиштириш 1985 йилга нисбатан жадал олиб борилмоқда. Тўйимли

МУТАХАССИС МИНБАРИ

рацион асосида парвариш қилинаётган сигирлар маҳсулдорлиги ҳам кескин ортди.

Афсуски, текширишлар районимиздаги барча хўжаликларда ҳам ем-хашак жамғаришни жадаллаштириш, соғин сигирлар маҳсулдорлигини оширишда иш ана шундай ташкил этилмаганлигини кўрсатди. Айниқса, Ҳ. Олимжон номли, Навоий номли, «Ленинизм», Куйбишев номли колхозларда беда ўрим-йиғими сабабсиз равишда кечиктириб юборилмоқда. Баъзи хўжаликларда эса фермага ташиб келтирилган пичанлар ҳалигача ғарамланмай сочилиб ётибди. Комиссия аъзолари булардан ташқари кўпгина колхоз-совхозларда озуқа экинлари парваришининг ёмон ташкил этилганлигини кўрдилар.

РАПО совети зудлик билан ҳар бир колхоз-совхозда муваққат йиғилишлар ўтказмоқда. Унда камчиликларни бартараф этиш учун амалий чоралар кўрилмоқда, хатога йўл қўйган мутахассислар қатъий жазоланмоқда.

РАПО совети айни кунларда фақатгина рейдлар ўтказиш билан шуғулланмаяпти. Айни вақтда районимизда бир неча йилдан буён муаммо бўлиб турган масалаларни тўғри ҳал этиш учун курашяпмиз. Бунда бутун диққат-эътибор биринчи галда бой берилаётган ички имкониятларга қаратилмоқда. Масалан, сўнгги йилларда хўжаликлардаги сигирларнинг зоти айниб кетмоқда. Биз 1986 йилдан бошлаб барча колхоз-совхозларда селекция-наслчилик ишларини ривожлантиришга киришдик. Ҳар бир хўжаликда ўзида етиштирилган ғунажинлар ҳисобига сигирлар подасини тўлдириб бориш қатъий қилиб қўйилди.

Мутахассисларимиз райондаги жами қорамол сонини аниқ ҳисоб-китоб қилиб, уларнинг ҳар бошига қишлов учун қанчадан ем-хашак кетишини таҳлил қилиб чиқишди. Бу йил жами 39 минг тонна дағал хашак жамғаришимиз керак. Ана шунда йил бўйи соғин сигирларни 13—14 озуқа бирлигига тенг ем-хашак билан парвариш қилиб, 9—10 килограммдан сут соғиб олиш мумкин бўлади. Ҳозир бутун ҳаракатни шунга қаратганмиз.

Ш. МИРҲОНОВ,
Оққўрғон район агросаноат бирлашмаси Совети раисининг ўринбосари.

РЕДАКТОР КОЛОНКАСИ

ЕМ-ХАШАК МЎЛ БЎЛСА, СУТ КАМАЙМАЙДИ

КПСС XXVII СЪЕЗДИ қарорларига амалий иш билан жавоб бераётган областимиз чорвадорлари маҳсулот етиштиришни кўпайтириш, қишловга пухта тайёргарлик кўриш учун астойдил меҳнат қилмоқдалар. Белгиланган план-топшириқларнинг муваффақиятли бажарилиши кўп жиҳатдан шу бугунги ҳаракатга боғлиқдир. Чунки ёз ойларида сигирларни бой рацион билан боқиш имкониятлари мавжуддир.

Бир қатор илғор хўжаликлар айни пайтда барча имкониятларни ишга солиб, сигирлардан серқаймоқ сут соғиб олмоқдалар, мўл ва сифатли ем-хашак жамғармоқдалар. Кўпгина колхоз ва совхозларда соғин сигирлар маҳсулдорлигига қараб группаларга ажратилиб боқилаётганлиги туфайли ортиқча ҳаражатларга йўл қўйилмаяпти, ем-хашак исроф бўлмаяпти, маҳсулот таннархи арзонлашмоқда.

Афсуски, ҳамма хўжаликларда ҳам ем-хашакдан мана шундай тежаб-тергаб фойдаланилмаяпти. Ёз ойларида сигирларни парвариш қилиш қоидаларига тўла риоя этилмаяпти. Натижада сигирлар маҳсулдорлиги камайиб кетмоқда. Озуқа жамғаришда сусткашликка йўл қўйилмоқда.

Съездда таъкидланганидек, ҳозир бундай камчилик ва нуқсонларни тезда бартараф этиш, агросаноат комплексининг зарбдор тармоғи бўлган чорвачиликни жадал ривожлантириш энг муҳим вазифадир. Ёз фасли сут ва бошқа чорвачилик маҳсулотларни етиштиришни кўпайтириш учун долзарб мавсум эканлигини унутмайлик. Имкониятлардан тўла фойдаланиш учун ҳар ким ўз ишини қунт, ихлос билан бажариши лозим. РАПО Совети ва хўжалик мутахассислари сигирларни озиқлантириш, ем-хашакни сифатли сақлаш, фермаларда кун тартибига риоя қилиниши устидан назоратни кучайтиришлари керак.

Бу галги «Чорвадор» саҳифасида Оққўрғон райони хўжаликларида бу борада олиб борилаётган ишлар, камчиликларни бартараф этиш бўйича белгиланган тадбирлар ҳақида ҳикоя қиламиз.

2-бет.

ТАЖРИБАЛАРИМИЗНИ ЎРТОҚЛАШАМИЗ

ҲАММАСИ ОЗУҚАДАН БОШЛАНАДИ

СОВХОЗИМИЗДА чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ортиб боряпти. Бунга белгиланган тадбирларни изчил амалга ошириш туфайли эришилмоқда. 1985 йилги планлар муваффақиятли бажарилган эди. Бу йилнинг ўтган беш ойида давлатга гўшт, тухум ва бошқа маҳсулотлар сотишда районда биринчи ўринни эгалладик. Айниқса, соғувчиларимиз баракали меҳнат қилишди. Беш ойда 1985 йилнинг шу давридагига нисбатан 116 тонна кўп сут сотилди.

Фермамизда КПСС XXVII съезди талаблари асосида ишни янада такомиллаштириш, маҳсулот сифатини яхшилаш, тармоқни жадал ривожлантириш учун қўшимча тадбирлар ишлаб чиқилди.

Биз асосан уч йўналишда иш олиб боряпмиз. Биринчиси — чорвачиликдаги ишлаб чиқариш қувватидан тўлиқ самара олиш учун курашяпмиз. Иккинчиси — подалардаги моллар зотини яхшилаш ва селекция наслчилик ишларини ривожлантиришдир. Учинчиси — озуқа базасини мустаҳкамлаш озуқа рационини моллар маҳсулдорлигига мослаштириш ва уларни шу асосда парвариш қилиб кўпроқ маҳсулот олишга эришишдир.

Ҳозирги кунда бу масалаларнинг ичида энг муҳими озуқа етиштиришни кўпайтириш ва сифатини яхшилашдир. Шу муносабат билан биз асосий эътиборни озуқа экинлари учун ажратилган ҳар гектар ердан кўпроқ ем-хашак олишга қаратмоқдамиз.

Совхозимизда қишлов учун ем-хашак жамғариш яхши изга тушиб олган. Шу туфайли ўтган қишловдан 300 тоннадан ортиқ дағал хашак келгуси йил учун ортиб қолди. Хўш, бунга қандай эришяпмиз?

Пахта ва бошқа озуқа экинларини алмашлаб экишни тўғри изга солдик. Бедазорлар ҳосилдорлигини ошириш йўлида тинмай изланяпмиз. Ваҳоланки, фермамизда 1422 бош қорамол бўлиб шундан 586 боши соғин сигирлардир. Уларни ёз ойларида кўк озуқа билан боқиш ҳамда қишга хашак жамғариш учун ишни ниҳоятда пухта олиб бориш керак бўлади. Ҳозирги кунда 600 гектар бедазор бор. 109 гектар ерга силос учун маккажўхори экилган, 28 гектар майдонда озуқа лавлагиси етиштирилмоқда.

Биз йил бошиданоқ ана шу ерлардан олинадиган озуқани ҳисоб-китоб қилиб чиққанмиз. Масалан, ёз ойларида молларга кўклигида едиргандан ташқари (бунинг учун 10,5 минг тонна кўк масса кетади) 2265 тонна беда пичани, минг тонна сенаж 444 тонна бошқа хил дағал хашаклар бўлиб, жами 3709 тонна дағал хашак жамғариш керак. Бундан ташқари 3800 тонна силос бостирилади. 1204 тонна лавлаги тайёрланади. Бу ширали озуқалар 1987 йилнинг май ойигача етади. Буларнинг ҳаммаси ҳар бир сигир бошига ҳам ҳисоб-китоб қилиб чиқилган.

Ҳозирги кундаги ишларимиз ҳақида тўхталмоқчиман. Маълумки, ёз ойлари сигирлардан энг кўп сут соғиб олинадиган мавсум ҳисобланади. Лекин бунга эришиш учун ишни тўғри ташкил қила билиш керак. Биз айни кунларда ҳар бош соғин сигирдан 10 килограммдан ошириб сут соғиб оляпмиз. Бунинг учун 13—13,5 озуқа бирлиги сарфланмоқда. Бутун ҳаракатни камроқ озуқа билан кўпроқ сут олишга қаратмоқдамиз. Бунинг учун бир қатор тадбирлар амалга оширилмоқда.

Албатта озуқани даладан келтириб охурга солган билан сигирнинг сути кўпайиб қолмайди. Бунинг учун аввало ем-хашакнинг ширали, хўшхўр бўлишини таъминлаш керак. Биз кўк масса билан бирга сигирларга озуқа аралашмаси ҳам беряпмиз. Умуман бизнинг ютуқларимиздан бири озуқа цехининг қишин-ёзин тўхтовсиз ишлашидир. АВМ агрегатида эса витаминли ўт уни тайёрлаш қизғин боряпти. Шундай қилиб агар кўк масса сутни кўпайтирса, аралаш озуқа сутнинг ёғлилик даражасини оширади.

Иложи борича кўк массани ҳар солим учун даладан янги ўриб келтирамиз. Баъзи хўжаликларда бир кунлик эҳтиёж учун зарур кўк масса эрталаб ўриб қўйилади. Бунда кечгача унинг сифати бузилади. Энг муҳими сигирлар учун зарур бўлган каротин моддаси камайиб кетади.

Яна бир муҳим масалалардан бири сигирларга берилаётган озуқалардан кўпроқ самара олишдир. Буни шундай изоҳласа бўлади.

Бир сигир 14 озуқа бирлиги миқдорида емиш ейиши мумкин. Лекин кам сут бериши ҳам эҳтимолдан ҳоли эмас. Шунинг учун уларни, албатта, кунига камида 3—4 километр юришини таъминлаш керак. Иккинчидан, ёз ойларида, албатта, сигирларни махсус душхоналарда ювинтириб туриш керак. Хуллас, соғин сигирлардан мўл ва серқаймоқ сут соғиб олиш учун ишни комплекс тарзда амалга ошириш керак бўлади.

Совхозимиз чорвадорлари йил охиригача мусобақада пешқадамликни қўлдан бермай меҳнат қилиб давлатга 1300 тонна сут, 280 тонна гўшт, 300 минг дона тухум ва бошқа чорвачилик маҳсулотлари етказиб беришга аҳд қилишган. Бу вазифалар, албатта бажарилади. Қишловга пухта тайёргарлик кўрилади.

А. АБДУРАҲИМОВ,
С. Сегизбоев номли совхоз бош зоотехниги.

● СУРАТЛАРДА: (чапдан) озуқа етиштириш бригадаси бошлиғи Пернебек Салимов ва совхоз фермаси бошқарувчиси Сафар Катчиев беда ҳосили сифатини кўздан кечиришмоқда.

Бу йил бригада озуқакорлари 450 тонна сифатли пичан тайёрлашга аҳд қилишган; айни кунларда беда ўрими қизғин бормоқда.

А. Зуфаров фотолари.

3-бет.

ЯНГИЧАСИГА ИШЛАЙМИЗ

КПСС XXVII СЪЕЗДИДА эндиликда ҳамма нарсани ўз номи билан аташ, камчилик ва нуқсонларни бартараф этиш йўлларини излаш, ҳар бир тармоқни жадал ривожлантириш асосий вазифа қилиб қўйилди. Биз янгичасига ишламас эканмиз бу вазифаларни бажара олмаймиз. Мен бу гапларни бежиз айтмаяпман. Чунки колхозимизда чорвачилик оқсамоқда.

Биргина 1985 йилни олиб кўрайлик. Давлатга чорвачилик маҳсулотлари сотиш плани бажарилмади. Бир центнер сут етиштириш учун пландаги 32 сўм ўрнига салкам 34 сўм, бир центнер гўшт учун эса 248 сўм ўрнига 645 сўм сарфланди. Минг дона тухум 199 сўмга тушди. Бу пландагидан 65 сўм ортиқдир. Хуллас ўтган йили чорвачилик бизга 83 минг сўм зарар келтирди. Ишимизни таҳлил қилганимизда шу нарса маълум бўлдики, бу камчиликларнинг ҳаммасига бевосита ўзимиз айбдор эканмиз.

Биринчидан, қишловга пухта тайёргарлик кўрилмаяпти. Натижада қишнинг ўртасида ем-хашагимиз тугайди. Хўжаликма-хўжалик хашак излаймиз. Икки-уч баравар қимматига сотиб оламиз. Ўтган йили эса декабрь ойидаёқ озуқамиз тугаб қолди. Қишдан молларни аранг олиб чиқдик. Қиш кунлари сигирлардан 2—3 литр ҳам сут ололмадик. Бунинг таъсири ҳалигача барҳам топмади. Молларимиз ориқ, маҳсулдорлиги паст. Бу йил 1985 йилнинг шу даврига нисбатан қарийб 43 тонна сут кам сотилди. Айни кунларда ҳам давлатга маҳсулот етказиб беришда пландан орқада қолинмоқда.

Колхозимизда чорвачиликни ривожлантиришга тўсқинлик қилаётган бу камчиликларни тугатиш юзасидан конкрет тадбирлар ишлаб чиқилди. Лекин назаримда уларнинг бажарилиши жуда суст боряпти. Бунинг сабаблари кўп. Аввало чорвачиликда меҳнат қилаётган етакчи мутахассисларимиз ўз вазифаларига тўғри муносабатда бўлмаяптилар. Ҳар ким ўз ишини билиб қилмаяпти. Шунинг учун ҳам ҳалигача ем-хашак тайёрлаш муаммоси тўғри ҳал этилмади.

Мен озуқа етиштириш бригадасига бошчилик қиламан. Тахминан ҳисоб-китоб қилиб чиқдик. Ҳозир озуқа экинлари учун ажратилган экин майдонлари эҳтиёжимизни тўла таъминлай олмаяпти. Бунинг устига мавжуд бедазорлардан мўлжалдаги ҳосилни ололмаяпмиз. Чунки уларнинг кўпи эскириб кетган. Қисқаси планлаштиришни бироз такомиллаштириш керак. Район агросаноат бирлашмаси Совети бу борада бизга ёрдам берса яхши бўларди.

Албатта қўл қовуштириб қараб тураётганимиз йўқ. 60 гектар ерга янги беда экдик. Шундай қилиб умумий майдон 280 гектарга етказилди. Ўрим-йиғимни ўз вақтида ўтказиб парваришни кучайтиряпмиз. Мақсадимиз ўрим оралиғини иложи борича қисқартириб кўпроқ маҳсулот олишдан иборат. Ҳаракатлар дастлабки самарани беряпти. Биринчи ўримдаёқ 700 тоннага яқин пичан тайёрланди. Бундан ташқари 47 гектар ерга силос учун маккажўхори экилди. 30 гектар ерда озуқа лавлагиси етиштирилмоқда.

Илгарилари озуқа экинлари пахтачилик бригадаларга бириктирилган бўлиб, кўпинча парваришсиз қолиб кетарди. 1986 йилдан бошлаб алоҳида икки бригада ташкил этилди. Ишни пудрат усулида олиб боряпмиз. Меҳнат ҳақини пировард натижага қараб оламиз. Шунинг учун ҳам бу йил бригадамиз аъзолари бедани камида 5 марта ўриб олиш учун ҳаракат бошлашган. Шунингдек, етиштирилган ем-хашакларнинг сифатли сақланиши, қандай сарфланиши билан ҳам қизиқаяпмиз.

Лекин юқорида айтганимдек, колхозимизда чорвачиликнинг ҳамма тармоғида ҳам иш жадал бормаяпти. Эндиликда сўзда эмас, амалда чинакамига меҳнат қилиш керак. Ана шундагина чорвачилик бизнинг колхозимизда ҳам рентабеллик тармоққа айланади.

Р. ҚЎЧҚОРОВ,
Охунбобоев номли колхоз озуқачилик бригадаси бошлиғи.

ШТАБ ҲАРАКАТДА

СОВХОЗИМИЗДА чорвачиликни ривожлантириш бир неча йилдан буён мураккаб вазифа бўлиб қолмоқда. Айниқса, қишлов даврида сигирлар маҳсулдорлиги кескин пасайиб кетмоқда. Давлатга сут сотиш плани сурункасига бажарилмай келмоқда. Хуллас, зарбдор тармоқда масъулиятсизлик билан муносабатда бўлинмоқда. Энди бундай ишлаб бўлмайди. Бу — фақатгина бизнинг бригадамиз озуқакорларнинг эмас, барча чорвадорларнинг фикри.

Бу йил бошиданоқ асосий ҳаракатни озуқа базасини мустаҳкамлашга қаратяпмиз. Ишларимиз анча юришиб қолди. Дағал хашак тайёрлашда пешқадамлар сафида боряпмиз. Энг муҳими айни кунларда сифатли кўк озуқани еган сигирларнинг сути сезиларли даражада ортди.

Биз мўл ем-хашак жамғариш билан биргаликда уни сифатли сақлашга ҳам алоҳида эътибор беряпмиз. Ҳозиргача минг тоннадан ортиқ сенаж бостириб қўйилди. 500 тоннадан зиёд беда пичани тайёрланди. Бажарилаётган ишларни совхоз бош агрономи Ашир Чолуков бошчилик қилаётган штаб аъзолари қатъий назорат қилиб бормоқдалар. Улар бедани вақтида парвариш қилиб ўриб олишда бизга катта ёрдам беришмоқда.

Яқинда озуқа етиштиришда яна бир янгилик жорий этдик. Эндиликда ихтисослашган бригадалар фақатгина озуқа экинларини парваришлаш билан шуғулланишади. Махсус механизаторлар группаси эса уни ўз вақтида ўриб-йиғиб фермага етказиб беради. Ишни бундай — конвейер усулида ташкил этиш яхши самаралар бермоқда. Биз келгуси қишловга фақат мўл ва сифатли ем-хашак жамғарамиз.

И. МУЗАФФАРОВ,
«Оққўрғон» совхози озуқа етиштириш бригадаси бошлиғи.

ЕТУК МУТАХАССИСЛАР КЕРАК

ЁЗДА — ем-хашак энг мўл бўладиган даврда сигирлар учун емиш етишмаслиги жуда кулгили туюлади. Афсуски, бизнинг колхозимизда шундай бўляпти. Озуқакорларимиз ем-хашак етиштиришга ҳамон масъулиятсизлик билан муносабатда бўляптилар. Шунинг учун ҳам ҳозиргача ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 255 тонна кам дағал хашак тайёрланди. Беданинг биринчи ўримидан базўр 26 центнердан ҳосил олинди. Бу пировард натижада сут етиштиришни икки баравар камайтириб юборди.

Сут-товар фермасида меҳнат қилаётган 13 соғувчининг 3 тасигина ўтган беш ойда қарамоғидаги сигирлардан минг килограммдан ошириб сут соғиб олди. Қолган 10 та соғувчи ҳар бош сигир ҳисобига 680—750 килограммдан маҳсулот топширди, холос. Айни кунларда ҳам қарамоғимиздаги сигирлардан 5—6 литрдан сут соғяпмиз. Бошқа ҳамкасбларимиз олдида жуда уятга қолдик.

Колхоз правлениеси, мутахассислари олдига масалани кўндаланг қилиб қўйдик. Ахир қачонгача бошқа хўжаликларнинг озуқаси ҳисобига мол боқамиз. Ваҳоланки, сигирларимиз зотли, сермаҳсул. Яхши парвариш қилсанг бемалол 10—15 литр сут соғиб олиш мумкин. Шу ўринда биз район агросаноат бирлашмаси Советидан амалий ёрдам кутамиз. Колхозимизга етук мутахассислар керак. Ана шундагина бизда ҳам чорвачилик етакчи тармоққа айланади.

З. ИСОМИДДИНОВА,
Куйбишев номли колхоз сут соғувчиси.

4-бет.

БИР НЕЧА йилдан буён сафардаман. Ана шу даврда жуда кўп чорвачилик фермалари, комплексларида, отарларда бўлиб чорвадорлар, чўпонлар билан суҳбатлашдим. Уларнинг фикрлари, мулоҳазалари, таклифларини ўрганиб шундай хулосага келдим: аввало ҳар бир тармоқдаги муваффақият кишининг ўз қўлида. Ҳар ким астойдил ишга киришса, жон куйдирса, бор имкониятлардан фойдалана билса, албатта, ютуққа эришади.

Оққўрғон районида ҳам бундайлар йўқ эмас экан. Сегизбоев номли совхоз чорвадорлари анча яхши меҳнат қилмоқдалар. Гўшт, сут етиштириш топшириқларини уддалаб келмоқдалар. Минг афсуски, аксарият хўжаликлар чорвачиликдан сурункасига зарар кўриб, давлат планларини бажармаяптилар.

Келинг, яхшиси мен сизга «Ленинизм» колхозидаги аҳволни бир чеккадан ҳикоя қилиб берақолай.

Хўжаликнинг сут-товар фермаси... Очиғини айтсам, гапни нимадан бошлашга ҳайрон бўлиб турибман. Чунки бунақа фермани умримда кўрмаган эдим. Ҳамма ёғи очиқ. Чор-атроф ахлатга тўлиб кетган. Моллар яйратиладиган майдонлар, молхоналардаги аҳвол ғоятда ачинарли. Охурлар аллақачон ремонтталаб бўлган. Бўғоз сигирлар турган жойда эса охурнинг ўзи йўқ. Буларни кўриб ранжидим. Сўнг меҳнаткашларга қандай шароит яратиб берилганини билан ҳам қизиқдим.

Куни билан тик оёқда ишлаган молбоқарлар бир пас ҳордиқ чиқариш мақсадида йўлкага темир кроватлар қўйиб ўтиришибди. Бизга дам олиш хонаси деб кўрсатилган жойга эса яқин орада ҳеч ким кирмаганлиги кўриниб турибди. Қаёққа қараманг тартибсизлик. Ферма идораси ёнига хўжакўрсинга ўрнатиб қўйилган социалистик мусобақа экрани бўмбўш. Шон-шуҳрат байроғининг охирги марта қачон ва кимнинг шарафига кўтарилганлигини ҳеч ким айтиб беролмади.

Ҳаммадан хам соғувчиларга раҳмим келиб кетди. Улар 8—10 километр жойдан пиёда келиб сигир соғишмоқда. Бу ҳам майли-я, улар уч-тўрт ойлаб маош олишмас экан! Ҳатто дам олиш кунларидан фойдаланиш у ёқда турсин меҳнат отпускаси нималигини ҳам билишмайди. Дардини раҳбарларга айтавериб чарчаган соғувчилар нима қилишга ҳайрон бўлиб юришибди. Фермада ҳисоб-китоб ишлари издан чиқиб кетган.

АГАР ЖОН КУЙДИРМАСАНГ...

Бош зоотехник Мирзабек Эшонқулов ҳам аҳволни хаспўшлаб ўтирмади.

— Ҳафа бўлганингизча бор, отахон,— деди у,— камчиликларимиз тўлиб-тошиб ётибди. Начора қўлимиз қисқа, колхозимиз чўнтагида ҳечвақо йўқ. Молхоналарни ремонт қилолмаяпмиз, дам олиш хонаси учун зарур жиҳозларни ололмаяпмиз.

Оббо, зоотехник болам тушмагур-ей. Бизда ҳеч қандай айб йўқ, ҳамма гап раҳбарларда демоқчимисан. Йўқ, мен бунга қўшилмайман. Қани, ўзинг инсоф билан айтчи, қароғим. Атрофни тозалаб, тартибга келтириб қўйиш қўлларингдан келмайдими?! Дам олиш хонасида ҳам турган жиҳозлар туппа-тузук, фойдаланса бўлади-ку, уларни ўз ўрнига қўйилса кифоя! Имконият ҳам бор, гап хоҳишда қолган.

Афсуски, ана шу хоҳиш, ҳафсала йўқлиги туфайли чорвачиликка раҳбарликда жиддий хатоликларга йўл қўйиб келаётган экансизлар. Шунинг учун ҳам совуқ кунлар оз бўлишига қарамай ўтган қишлов сизлар учун анча оғир келибди. Ем-хашак етмабди. Четдан 50 тонна силос, 100 тонна сенаж ва бошқа дағал озуқалар сотиб олибсизлар. Молларни қишдан бир амаллаб олиб чиқибсизлар. Колхоз сут соғиб олишда районда энг охирги ўринга тушиб қолди. Бунинг таъсири ҳалигача сезилиб турибди. Ўтган беш ойда 1985 йилнинг шу даврига нисбатан давлатга 10 тонна кам сут сотилибди. Маҳсулотларнинг таннархи икки баравар ошиб кетибди. Ҳисоблаб чиқдим. Ўтган йили колхоз чорвачиликдан 100 минг сўмга яқин зарар кўрибди-я!

— Сарф-ҳаражатлар кўп бўляпти-да, отахон,— дейди бош зоотехник.— Ҳар йили бошқа хўжаликлардан кўплаб ем-хашак сотиб олинади. Бу масалани бир неча бор кўтариб чиқдик. Раҳбарларимиз ҳар гал озуқа экинлари учун пландаги ерни ажратиб беришга ваъда беришади-ю, лекин экин-тикин вақти келганда унутиб юборишади.

Гапим қуруқ бўлмаслиги учун мисол келтирай. Ҳозир колхозда 192 гектар бедазор бор. Шундан 35 гектари бу йил экилди. 58 гектар майдондаги бедазор қачон барпо бўлганини ҳеч ким билмайди. Айтишларича ўн йилдан ошганмиш. Афсус, қарамай қўйилибди, катта-катта майдонлар ола-чалпак бўлиб қолган. Бундай ердан мўлжалдаги озуқани олиб бўлармиди?! Янги бедазорлар қаровсиз ташлаб қўйилган! Вақтида суғорилмаяпти, озиқлантирилмаяпти. Шунинг учун ҳосили кам, фермадаги қорамолларга кўклай едириш учун кунига 3—4 ўрнига 5—6 гектар ердаги беда ўрилмоқда. Агар иш шундай давом этса 880 бош қорамолга қишлов учун зарур бўлган хашак қаердан олинади? Тўғри, бу йил май ойида 18 гектар ердаги эски беда бузилиб, ўрнига силос учун маккажўхори экилибди. Лекин бу ердан олинадиган озуқа бутун бошли ферма учун жуда камлик қилади. Ахир 1986—1987 йилги қишлов учун 2530 тонна дағал ҳашак зарур. Ҳозиргача эса бу ерда атиги 350 тонна пичан тайёрланган холос!

— Билмадим, ҳар ҳолда бу йил четдан хашак олмасликка ҳаракат қиламиз, — деб жавоб берди бизнинг саволларимизга бош зоотехник.

Қуруқ гап билан мақсадга эришиб бўлмайди. Бунинг учун аввало ҳисоб-китобни тартибга солиш, фермада интизомни мустаҳкамлаш зарур. Буни эса бош зоотехник М. Эшонқуловнинг ўзидан бошлаш керак. Ваҳоланки, у бизга биронта масала бўйича ҳам тўғри ва тўлиқ жавоб беролмади. Ҳужжатлар пала-партиш, битта рақамни аниқлаш учун 15—20 минут қоғоз титади. Ахийри тахминий рақамларни бизга рўкач қилади.. Умуман, бу фермада ҳар ким ўз билганича иш юритмоқда. Мана шу туфайли сигирлардан энг кўп сут соғиб олинадиган даврда хўжаликда районнинг ўртача кўрсаткичидан ҳам паст — 6 литрдан сут соғиб олинмоқда. Сарфланаётган емиш эса анча кўп.

Бу ерда селекция — наслчилик ишлари билан мутлақо шуғулланилмаяпти. Сунъий урчитиш пунктининг иши ҳалигача йўлга қўйилмаган. Моллар зоти айниб кетмоқда. Ҳаммасини айтаверсам гапим тугамайди. Қисқача қилиб шундай хулоса қиламан: «Ленинизм» колхозида чорвачилик парокандаликка учраган. Бу тармоқни тиклаш учун жуда катта иш қилиш керак. Район агросаноат бирлашмаси ва бошқа мутасадди ташкилотларнинг амалий ёрдами зарур!

Колхоз раиси Тожимирза Набиевнинг бу лавозимга сайланганига эндигина бир ойдан ошибди.

— Чўпон ота, — деди у, — гапларингизнинг ҳаммаси тўғри, шу йилиёқ ишда кескин ўзгариш ясаймиз.

Шояд, янги раис раҳбарлигида ишлар юришиб кетса!..

Чўпон ота таассуротларини оққа кўчирувчи:

Ф. МУҲИДДИНОВ.

ЖАМОАТЧИ РЕДКОЛЛЕГИЯ

ХАЛҚ ХОТИРАСИДА АБАДИЙ САҚЛАНАДИ

Гитлерчи галалар Ватанимизга хиёноткорона бостириб кирган кунга 45 йил тўлди. Бутун совет халқи Октябрь ғалабаларини ҳимоя қилишга, социалистик Ватанимиз шон-шарафи, озодлиги ва мустақиллиги учун жангга отланди.

Шиддатли жангларда Совет Армияси фашист газандасининг белини синдириб, Рейхстаг узра Қизил байроқ ўрнатди. Гитлерчилар Германиясининг тор-мор этилиши, халқимизнинг сўнмас жасорати ҳозир ҳам дунёда ҳукмрон бўлишни орзу қилаётганларга, янги урушни бошлаб, инсониятни ядро ҳалокатига дучор этишни истаётганларга қаттиқ огоҳлантириш бўлиб хизмат қилмоқда.

Ғалаба йўли осон бўлмади. Совет халқи урушда 20 миллион кишидан жудо бўлди. Улуғ Ватан уруши бошланганлигининг 45 йиллиги кунида биз Ватан учун жангларда ҳалок бўлганлар ёрқин хотирасини эсга оламиз, янги хунрезликка йўл қўймаймиз, Ер юзида тинчликни ҳимоя қиламиз ва сақлаб қоламиз, деб қасамёд қиламиз.

22 июнь куни Ўзбекистон пойтахтининг ҳамма томонидан минг-минглаб тошкентликлар Парадлар хиёбонига келдилар. Номаълум солдат қабридаги гранит тош гулларга кўмилиб кетди, Мангу олов олдига гулчамбарлар қўйилди.

Гулчамбарлардаги қизил ленталарга «Номаълум солдатга Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советидан», «...Қизил Байроқ орденли Туркистон ҳарбий округи ҳарбий кенгашидан», «...Тошкент область партия комитети ва область ижроия комитетидан», «...Тошкент шаҳар партия комитети ва шаҳар ижроия комитетидан», «...партия, уруш ва меҳнат ветеранларидан», «...Ўзбекистон комсомоли Марказий Комитетидан» сўзлари ёзилган.

Парадлар хиёбонида Совет Иттифоқи ва Ўзбекистон ССР Давлат гимнлари янграйди. Туркистончи жангчилар Ватан учун жон фидо қилганларга честь бериб, шахдам одим ташлаб ўтадилар.

Гулчамбарлар қўйиш тантанали маросимида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюроси аъзолари ва аъзоликка кандидатлари И. Б. Усмонхўжаев, Р. Ҳ. Абдуллаева, Т. А. Алимов, В. А. Антонов, П. В. Догонкин, А. С. Икромов, Ғ. Ҳ. Қодиров, В. Н. Лобко, Н. И. Попов, О. У. Салимов, Ҳ. Алимова, И. Ҳ. Жўрабеков, В. К. Михайлов, Б. Ф. Сатин, В. А. Хайдуров, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари А. П. Романовский, республика Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари Ғ. З. Заҳриддинов, И. А. Каримов, Қ. Х. Маҳамадалиев, В. И. Огарок, С. У. Султонова қатнашдилар.

* * *

Уруш ва меҳнат ветеранлари, Тошкент ишчилар коллективларининг намояндалари, олий ўқув юртлари ва техникумларнинг студентлари шу куни уруш йилларида Тошкент госпиталларида оламдан ўтган Улуғ Ватан уруши солдатлари дафн этилган ҳарбий қабристондаги ёдгорлик олдида митингга тўпландилар.

Совет халқининг гитлерчилар фашизмига қарши олиб борган жанги 1418 кун давом этди. Аскарларимизнинг мардлиги ва қаҳрамонлиги, мамлакат ичкарисидаги меҳнат жасорати Ватанимизни ҳамда Европа халқларини босқинчилардан озод қилишга имкон берди. Тинчлик ғоят оғир кураш билан қўлга киритилди. Бугунги кунда, деб таъкидлашди нотиқлар, ядро ҳалокатининг олдини олиш ва қуролланиш пойгасини жиловлашдан кўра муҳимроқ вазифа йўқ.

Коммунистик партия ва совет давлатининг тинчликсевар сиёсати халқаро кескинлик юмшатилишининг ишончли гаровидир.

Митингда Тошкент ёшларига мурожаатнома қабул қилинди. Фашизмга қарши жангларнинг қатнашчилари йигит ва қизларни кекса авлодлар анъаналарининг муносиб давомчилари бўлишга, халқлар ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорликни мустаҳкамлаш, ишончли тинчликни сақлаш учун қўлларидан келган ҳамма ишларни қилишга чақирадилар.

* * *

Шу куни кечқурун республика пойтахти ёшларининг Ленин комсомоли номидаги маданият ва истироҳат боғида бўлиб ўтган митинги урушга қарши ёрқин намойишга айланиб кетди. Ёш авлод тинчликнинг буюк идеалларига содиқ эканлигига қасамёд қилди, севимли Ватанимиз қудратини аъло ўқиш ва зарбдор меҳнат билан мустаҳкамлашга аҳд қилди. Боғда уруш йилларининг шеър ва қўшиқлари кеч оқшомгача янграб турди.

Митингда уруш ва меҳнат ветеранлари, Афғонистон Демократик Республикасида ўз интернационал бурчларини адо этган Ўзбекистонлик жангчилар қатнашдилар.

(ЎзТАГ).

ОБЛАСТИМИЗ МЕҲМОНЛАРИ

КАТТА ҚИЗИҚИШ БИЛАН

Москва олий партия мактабининг Чехословакия Социалистик республикасидан келган тингловчилари ўқув практикасининг иккинчи ҳафтаси тугамоқда. Қардош мамлакатдан келган меҳмонлар шу вақт давомида область партия ташкилотининг хўжалик ва маданий қурилишга раҳбарлик бўйича иш тажрибасини ўрганиб, областнинг қатор шаҳарлари ва районларида бўлдилар, кўпгина саноат корхоналари, хўжаликлар, муассасаларга ташриф буюрдилар. Улар ўзбекистонликларнинг меҳнати, ҳаёти ва турмуши ҳақида кўп нарсаларни ўргандилар.

Бироқ уларнинг ўлкамизга бўлган қизиқишлари тобора кучаймоқда. Шунинг учун ҳам ўқув практикасининг ҳар бир куни тиғиз ўтмоқда, область ва республика бўйлаб сафар қилиш учун ҳатто якшанба кунлари ҳам фойдаланилаяпти.

Кеча практикантлар Орджоникидзе райони меҳнаткашлари меҳмони бўлишди. Район партия комитетида партия комитетининг ишини амалда планлаштириш юзасидан суҳбат бўлиб ўтди. «Қизил Ўзбекистон» колхозида улар партия комитети, правление ва жамоат ташкилотларининг Озиқ-овқат программасини амалга ошириш бўйича ишлари билан, колхозчиларнинг меҳнати, турмуши ва дам олиш шароитлари билан танишдилар.

Вавилов номидаги Бутуниттифоқ ўсимликшунослик илмий-тадқиқот институтининг Ўрта Осиё филиалида бўлиб ўтган суҳбат институт партия комитетининг илмий ечимларнинг самарадорлигини ошириш ва фаннинг ишлаб чиқариш билан алоқасини мустаҳкамлаш темасига бағишланди.

Шунингдек, меҳмонларимиз Ленин номли колхознинг лимонарийсида бўлдилар. Суратда: Москва олий партия мактабининг чехословакиялик тингловчилари Ангрен шаҳар партия комитетининг сиёсий маориф кабинетида.

А. Мальцев фотоси.

ЯНГИ УЧРАШУВЛАРНИ КУТАМИЗ

Илгари хабар берилганидек Болгария Халқ Республикаси Хасково округидан келган лекторлар — округ партия комитети сиёсий маориф уйи кабинети мудири Лилия Николова ҳамда сиёсий ва илмий билимларни тарқатувчи округ жамияти совети раисининг ўринбосари Желязко Делеевлар бир ҳафта давомида Тошкентда бўлдилар. Меҳмонларимизнинг келишдан мақсади лекция пропагандаси тажрибасини ўрганиш, Болгария Халқ Республикаси ҳақида, Болгария Коммунистик партиясининг XIII съезди, тошкентликлар билан мусобақадош Хасково округи меҳнаткашларининг ютуқлари тўғрисида лекциялар билан чиқиш эди.

Болгариялик дўстларимиз Олмалиқ, Чирчиқ шаҳарларида, Янгийўл, Ғалаба, Бўстонлиқ районларида бўлишди. Улар ўзлари олиб келган ва Хасково округига бағишланган фотокўргазмани СССР Халқлари дўстлиги музейида тантанали очиш маросимида қатнашдилар, қатор районлар ва шаҳарларда лекциялар билан чиқдилар ва суҳбатлар ўтказдилар.

Хасководик лекторларни Тошкент область партия комитетининг иккинчи секретари С. М. Нестеренко ва область партия комитетининг секретари Ш. З. Камолхўжаевлар қабул қилишди.

Меҳмонларимиз ўтган куни ваталарига жўнаб кетдилар. Яна кўришгунча, болгариялик дўстлар!

ХАЛҚАРО АҲВОЛ

ЖАҲОН ГАЗЕТАЛАРИ САҲИФАЛАРИДА

Чет эл матбуоти КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачевнинг КПСС Марказий Комитети Пленумидаги докладида олға сурилган янги тинчлик ташаббусларини, СССР Олий Совети тасдиқлаган СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1986—1990 йилларга мўлжалланган Давлат планини кенг шарҳламоқда. КПСС Марказий Комитети июнь Пленуми ҳужжатлари КПСС XXVII съезди руҳи билан, ленинча тинчлик ва бунёдкорлик стратегияси билан йўғрилган, деб таъкидлайди Болгарияда чиқадиган «Земеделско знаме» газетаси. Газета Совет халқи Улуғ Октябрнинг 70 йиллигини меҳнатда янги-янги муваффақиятлар ҳамда бутун инсониятнинг тинч истиқболи йўлида ташқи сиёсат соҳасида зўр куч-ғайратлар билан кутиб олишга тайёргарлик кўраётганлигини қайд этади.

Польшада чиқадиган «Трибуна люду» газетасининг КПСС Марказий Комитети июнь Пленуми ва ўн биринчи чақириқ СССР Олий Совети бешинчи сессияси якунларини таҳлил қилувчи мақоласига «Дадиллик ва изчиллик» деб сарлавҳа қўйилган. Бу материалларни ўрганиш Совет Коммунистлар партияси КПСС XXVII съезди белгилаб берган йўлдан қатъият билан бораётганлигига ва уни бу йўлдан ҳеч нарса тўхтатиб қола олмаслигига ишонтиради, деб қайд этади ПБИП Марказий Комитетининг органи.

Кубанинг «Гранма» газетаси саҳифаларида СССРнинг тинчликсевар ташқи сиёсатига юксак баҳо берилади. Газета Совет Иттифоқи ўртага қўйган 2000 йилнинг ялпи тинчлик шароитида яшаш ниятларига мос келишини таъкидлаб, СССРнинг ядро синовларини ўз ихтиёри билан тўхтатиб туриш, химия қуролини тақиқлаш ҳамда космик фазодан фақат тинч мақсадларда фойдаланиш ҳақидаги таклифлар каби муҳим ташаббусларини эслатиб ўтади. Бироқ АҚШ маъмурияти СССРнинг мана шу тинчликсевар йўлига қуролланиш пойгасини тезлатиш, ҳарбий бюджетни кўпайтириш, СКЧ-2 шартномасидан воз кечиш, ядро портлатишларини давом эттириш, «самовий уруш-лар»га зўр бериб тайёргарлик кўриш билан жавоб бермоқда. Империализмнинг ҳукмрон доиралари халқларга тинч тарихий таклифларни тақдим этишга қодир бўлмаганликлари учун ҳам милитаристик васвасани авж олдириб, шу йўл билан социалистик мамлакатлар тараққиётига халақит беришга умид қилмоқда. Бироқ уларнинг бу умидлари пучдир, деб хулоса чиқаради «Гранма» газетаси.

Қуролсизланиш масалалари юзасидан янги совет таклифларининг амалга оширилиши Совет — Америка муносабатларини бундан буёнги ривожига ва умуман дунёдаги вазиятга жиддий таъсир кўрсатиши мумкин, деб ҳисоблайди Японияда чиқадиган «Токио симбун» газетаси ҳамда АҚШ маъмурияти бунга жавобан конкрет ҳаракатлар қилиши зарурлигини таъкидлайди.

Францияда чиқадиган «Монд» газетаси расмий Вашингтон ва расмий Лондон НАТОдаги шериклари олдида апартеид режими билан ўзларининг «амалий ҳамкорлик» йўлини бутун чоралар билан ҳимоя қилаётганлигини таъкидлайди.

(ТАСС).

АҲОЛИГА ҚУЛАЙЛИК

● КОБУЛ. Яқинда қабул қилинган АДР социал-иқтисодий тараққиёти беш йиллик планида (1986—1991 йиллар) давлат ва кооператив савдо шохобчаларини анча кенгайтириш кўзда тутилган. Мамлакатда шу йилнинг ўзидагина 55 та магазин очилади. Аҳоли бу магазинлардан зарур товарларни қатъий арзон нархларда сотиб олишлари мумкин бўлади. Ҳозирги вақтда демократик Афғонистонда жами 572 та давлат ва кооператив магазини ишлаб турибти, улар ҳар йили 16 миллиард афғоний миқдорида товарлар сотмоқда.

Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини харид қилишни кўпайтиришга катта эътибор берилади.

(ТАСС).

ЯҚИН ВА ЎРТА ШАРҚ МАМЛАКАТЛАРИДА

● АММОН. Иордания пойтахтида янги олий ўқув юрти ташкил этилиши эълон қилинди. Ҳозир мавжуд бўлган Ярмук университети территориясида жойлашадиган Иордания фан-техника университети 1986—1987 ўқув йилида дастлабки студентларни қабул қилади. Унда 12 минг киши таълим олади.

Сўнгги йилларда Иордания ёшларининг ўрта мактабларни битиргандан сўнг ўқишни давом эттириш истаги анча кучайганлиги муносабати билан мамлакат олий таълим кенгаши янги университет очиш тўғрисида қарор қабул қилди. Иорданиядаги уч университет олий маълумот олиш истагини билдирган барча кишиларни қабул қилишга қодир эмас.

● ҚОҲИРА. Миср пойтахтида янги ташкилот тузилганлиги эълон қилинди. Унинг номи Миср спорт тарихи уюшмасидир. Ташкилотнинг мақсади физкультура ва спортни, Мисрнинг энг яхши спортчилари ютуқларини пропаганда қилишдан, меҳнаткашларнинг саломатлигини мустаҳкамлаш йўлида аҳолини оммавий спорт тадбирларига кенг жалб этиш учун курашишдан иборат. Уюшма раҳбарлигининг қарорига мувофиқ архив тузиш бошланади. Унда қадим вақтлардан буён Мисрда спорт тараққиёти ҳақидаги маълумотлар, рекордлар ва рекордчилар, турли мусобақаларда юз берган қизиқарли воқеалар, спорт иншоотлари тўғрисидаги статистика маълумотлари, бошқа кўп маълумотлар ва ҳужжатлар тўпланади.

● ТЕЛЬ-АВИВ. Исроилнинг ўзидаги ҳарбий ва граждан судлари Исроилдан ташқарида қўлга олинган ҳар қандай араб устидан ҳукм чиқаришга имкон берадиган янги қонун қабул қилди, деб хабар беради «Ал-Аҳром» газетаси. Маҳаллий шарҳловчилар халқаро ҳуқуқ нормалари ва инсон ҳуқуқларини менсимай қабул қилинган бу қонун Исроил маҳфий хизматларининг янги қароқчилик ҳуружлари учун ҳамда араб ватанпарварларидан ўч олиш учун кенг йўл очиб беради.

(ТАСС, 23 июнь).

● ЧИЛИ. Диктатор Пиночет жаллодлари Чили меҳнаткашлари Миллий раҳбарлик советининг ташаббуси билан Сантъягода ўтказилган норозилик намойишини шафқатсизларча бостирдилар. Қуролланган карабинерлар намойишчилар колонналарига кўздан ёш оқизадиган гранаталар отдилар. Суратда: намойиш иштирокчиларининг тарқатиб юборилиши.

АП—ТАСС телефотоси.

СПОРТ ● СПОРТ

ФУТБОЛ МАЙДОНЛАРИДА

✦ 21 ҳамда 22 июнь кунлари футбол бўйича жаҳон чемпионатининг чорак финал ўйинлари бўлиб ўтди.

Франция — Бразилия — 5:4 (асосий ва қўшимча вақт 1:1 ҳисобида тугагач, ўн бир метрлик белгидан тепилган тўплар бўйича), **ГФР — Мексика — 4:1** (асосий ва қўшимча вақт 0:0 ҳисобида тугагач, ўн бир метрлик белгидан тепилган тўплар бўйича), **Аргентина — Англия — 2:1, Бельгия — Испания — 6:5** (асосий ва қўшимча вақт 1:1 ҳисобида тугагач, ўн бир метрлик белгидан тепилган тўплар бўйича).

Шундай қилиб, ярим финалда 25 июнь куни Франция — ГФР ҳамда Аргентина — Бельгия терма командалари ўзаро куч синашишади.

* * *

✦ СССР чемпионати биринчи лига командалари ўртасида 18-тур ўйинлари ўтказилди. Тошкентнинг «Пахтакор» командаси Батумида маҳаллий «Динамо» футболчилари билан учрашиб, 1:4 ҳисобида мағлубиятга учради.

✦ Еттинчи зона командаларининг навбатдаги тур учрашувларида Халқободнинг «Соҳибкор» командаси сафарда Қаршининг «Геолог» футболчилари устидан 2:0 ҳисобида ғалабага эришди. Чемпионатда муваффақиятсиз иштирок этаётган Ангреннинг «Шахтёр» командаси бу сафар «Сурхон» футболчиларига 0:3 ҳисобида ютқазиб қўйди. Қолган ўйинларда қуйидаги натижалар қайд қилинди: «Хоразм» — «Олға» — 1:1, «Целинник» — «Олой» — 2:1, «Косонсойчи» — «Динамо» — 0:1, «Вахш» — «Янгиер» — 0:2, «Хива» — «Автомобилист» — 2:1, «Зарафшон» — «Хўжанд» ва «Пахтакор» — «Ёшлик» ўйинлари бошқа кунга кўчирилди.

* * *

✦ Республика чемпионатида пешқадамлик қилаётган Тошкентнинг «Трактор» командаси сафарда «Металлург» (Бекобод) футболчиларини 2:0 ҳисобида мағлубиятга учратиб, ўз мавқеини янада мустаҳкамлаб олди. Қолган учрашувлар қуйидаги натижалар билан якунланди: «Бинокор» — «Шаҳрихончи» — 3:3, РФОСММ — «Автомобилист» (Фарғона) — 0:1, «Бетоншчик» — «Техник» — 0:0, «Ёш куч» — «Старт» — 1:0, «Экспресс» — «Автомобилист» (Урганч) — 8:2, «Чортоқ» — «Факель» — 1:0.

Редактор Н. НАСИМОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

«Богатирь» магазинига марҳамат!

«БОГАТИРЬ» МАГАЗИНИ

24—29 ИЮНЬ КУНЛАРИ

КАТТА РАЗМЕРЛИ БУЮМЛАРГА БЎЛГАН ТАЛАБНИ ҲИСОБГА ОЛАДИ

Тошкент аҳолиси магазин товаршуносига бу ҳақда керакли маълумотларни бевосита хабар қилишлари мумкин.

Республикада катта размерли либосларни киядиган кишилардан қуйидаги анкетани тўлдириб ушбу адресга юборишларини сўраймиз: Тошкент шаҳри, 21-алоқа бўлими, Олмазор кўчаси, 67 «а» уй, Ўзбекистон фирма савдо бирлашмасининг, талабни ўрганиш бўлимига ёки Тошкент шаҳри, 121-алоқа бўлими, Фарҳод ярмаркаси, «Богатирь» магазини.

АНКЕТА

Жинси . . . . . . хотин-қизлар, эркаклар (кераклигининг остига чизинг).

Ёши

кўкрагининг кенглиги

Белининг кенглиги

белдан паст қисмининг ҳажми

бўйининг баландлиги

турар жойи

«БОГАТИРЬ» магазини соат 10 дан 19.00 гача ишлайди. Танаффус 14 дан 15.00 гача.

«БОГАТИРЬ» магазини 29 июнгача дам олиш кунисиз ишлайди. Телефонлар: 76-60-48, 44-26-05.

«ЎЗБЕКИСТОН» ФИРМА САВДО БИРЛАШМАСИ.

«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН РЕКЛАМА АГЕНТЛИГИ (телефон 45-37-27).

ҲУРМАТЛИ ЎРТОҚЛАР!

Газ билан муомалада эҳтиёт бўлинг!

Бахтсизлик юз бермаслиги учун газ асбобларидан фойдаланиш асосий қоидаларини эсда тутинг ва уларга қатъий риоя қилинг.

ГАЗ АСБОБЛАРИДАН ФОЙДАЛАНИШДАН ОЛДИН ВА УЛАР ИШЛАБ ТУРГАН ВАҚТДА ОШХОНАНИ ДОИМ ШАБАДАЛАТИНГ.

Гугурт ёқишдан аввал плитадаги кранларнинг ёпиқлигига ишонч ҳосил қилинг.

Духовкадан фойдаланишдан олдин унинг эшигини икки-уч минут очиқ қолдириб, шабадалатинг. Духовка горелкаларини бураmaланган қоғоз ёрдамида ёқинг.

Плитани бегона буюмлар ва тез алангаланувчи материаллар билан банд этманг.

Таги кенг идишларни конфоркага баланд тагдонлар ёрдамида қўйинг.

ПЛИТАНИ ДОИМ ОЗОДА ТУТИНГ.

Газ асбобларини ҳеч қачон назоратсиз қолдирманг.

Болалар ва инструкция билан нотаниш кишиларнинг газ асбобларидан фойдаланишига йўл қўйманг.

Уйдан чиқаётганда газ асбобларини ўчиришни унутманг.

Сиқилган газдан фойдаланувчи аҳоли диққатига! Газ баллонлари билан муомала қилиш қоидаларига қатъий риоя этишни унутманг.

Газ тўлғазилган баллонларни қуёш нурида узоқ вақт қолдирманг.

Газ баллонларини бошқа ўт манбаларига яқин жойлаштирманг.

Вентилларнинг регуляторлари ва баллонларнинг клапанларини ўзбошимчалик билан ремонт қилиш қатъий таъқиқланади.

Квартирада газ ҳиди сезилган тақдирда бу ҳақда зудлик билан яшаш жойингиздаги шаҳар (район) газига хабар қилинг.

ЭСДА ТУТИНГ!

Газдан фойдаланганда хавфсизлик қоидаларига қатъий риоя этиш — сизнинг саломатлигингиз гаровидир.

«ТАШОБЛГАЗ» ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ.

Ўзбекистон ССР ҳунар-техника таълими давлат комитети

29-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1986—1987 ўқув йили учун ЙИГИТ-ҚИЗЛАРНИ

ЎҚИШГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юрти қуйидаги ихтисослар бўйича малакали мутахассислар тайёрлайди: бичувчи (пойабзалнинг устки деталлари бўйича), **тайёрловчи** (пойабзалнинг устки қисмини тикиш бўйича), **пойабзални якка буюртма асосида тайёрловчилар, саноат ускуналари бўйича слесарь-механик, ОТК контролёри, тикувчи-мотористка.**

8 йиллик маълумотли йигит ва қизлар учун ўқиш муддати 2 йил. Ўрта маълумотлилар учун ўқиш муддати 1 йилу 6 ой. Уларга ҳар ойда 30 сўм ҳажмида стипендия берилади. 8 йиллик маълумотга эга бўлганлар эса давлат таъминотида бўлиб, кийим-бош ва кунига 3 маҳал овқат билан бепул таъминланадилар. Ишлаб чиқариш практикаси даврида ҳамма ўқувчилар ишлаган иш ҳақининг 50 процентини оладилар.

БИЛИМ ЮРТИ ҚОШИДА КЕЧКИ ИШЧИ-ЁШЛАР МАКТАБИ МАВЖУД.

Билим юртини аъло баҳолар билан битирганлар олий ва ўрта махсус ўқув юртларига йўлланма билан юборилади.

Билим юрти қошида қуйидаги тўгараклар мавжуд: бичиш ва тўқиш, миллий чолғу-асбоблари, кино-фото ва бошқа спорт секциялари.

Ўқишга кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширишлари керак: директор номига ариза, маълумоти ҳақида ҳужжат, саломатлиги тўғрисида справка (286-форма), туғилганлиги тўғрисида гувоҳнома ёки паспорт, турар жойидан справка, 3x4 см. ҳажмидаги 6 дона фотосурат, ўқиш ёки иш жойидан характеристика.

ҲУЖЖАТЛАР ЯКШАНБА КУНИДАН БОШҚА ҲАР КУНИ СОАТ 9 ДАН 17.00 ГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

ЎҚИШ 1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

Бизнинг адрес: Тошкент шаҳри, Чилонзор район, Домбробод массиви, Наққошлик кўчаси, 20-уй (7, 16-троллейбус, 173-автобуснинг «Домбробод» бекати, метронинг «Собир Раҳимов» станцияси). Телефон 76-77-45.

ХУСУСИЙ АВТОТРАНСПОРТ ЭГАЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

Тошкент шаҳри ва областидаги автозаправка станцияларининг ишлатилган мойларни тўплаш пунктларида

автомашиналарга техника хизмати кўрсатиш ва майда ремонтни бажариш бўйича

ҚЎШИМЧА ХИЗМАТЛАР **БАЖАРИЛАДИ**

Тошкент автозаправка станциялари ва махсус автотранспорт корхонаси.

Тошкент область партия комитети аппаратининг партия бюроси ва касаба союз комитети область партия комитетининг масъул ходими В. А. Юхановага онаси

Клавдия Александровна ЮХАНОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ / "Ташкентская правда" /

ОРГАН ТАШКЕНТСКОГО ОБКОМА КОММУНИСТИЧЕСКОЙ ПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА И ОБЛАСТНОГО СОВЕТА НАРОДНЫХ ДЕПУТАТОВ

БИЗНИНГ АДРЕС: 700047, ТОШКЕНТ ЛЕНИНГРАД КЎЧАСИ, 32

Редактор ўринбосарлари — 335885, 325747, 337916, 325748, масъул секретарь — 334808, 325353; секретариат — 325750, БЎЛИМЛАР: хатлар ва оммавий ишлар — 334048, 325354; партия турмуши — 325778; саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325556; қишлоқ хўжалиги — 325647; пропаганда — 337010, 325749; совет қурилиши — 325733; маданият — 325767; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325645; тунги навбатчи — 325553; эълонлар бўлими — 325727.